ANT

Haftalık Dergi • 31 Ekim 1967 • Sayı: 44 • 125 Kuruş

MİLLETİN VEKİLLERİ BU DÖNEM NE YAPACAK?

HAFTANIN NOTLARI

23 *ekim*

Tefecilik

● **Anadolu köylüsünün tefeciler elinde nasıl *perişan edildiği* Devlet Plânlama Teşkilâtı tarafından da bir raporla tesbit edildi.** «Köy ve köylü sorunları» **adlı raporda Ziraat Bankası *kredilerinin köylüye* yararlı olmadığı, bunlardan daha çok zengin çiftçilerin yararlandıkları belirtilerek şöyle deniliyor:** «Mevcut kredi olanaklarının *yetersizliği* ve kredi dağılımındaki dengesizliğin, tefeci denilen ve tarımsal işletmelere yüksek faizle kredi veren müessesenin doğmasında ve yaşamasında önemli faktör olduğu görülmektedir. Krediye ihtiyacı olan işletmeler Ziraat Bankası'ndan ihtiyacı olan krediyi alamayınca yüksek faizle toprağını ipotek etmek suretiyle başka kaynaklardan kredi almakta, borcunu ödeyemediği takdirde toprağı ya tefeci tarafından alınmakta, ya da tefeci yoluyla toprak almak gücüne sahip büyük işletmelere satılmaktadır. Yüksek faizle kredi bulma yolu, köylünün sömürülmesini toprağından olmaya kadar götürmektedir» **Rapora göre, örnek olarak alınan 19 köyde ve ilçede köylüler Ziraat Bankası'ndan 696.758, buna karşılık tefecilerden 899.000 lira kredi almışlardır. Özel sektörcüler ve onların siyasi iktidarı ise, köylünün kanını emen bu tefecilik müessesesini hâlâ «teşkilâtlanmamış kredi piyasası» diye savunmaktadır.**

ZAFER

KÜÇÜK VE BAKANLARI İSTİFA MI EDİYOR?

Fazıl Küçük şantaj yapıyor

Sadece kendi imtiyazlarını korumak endişesiyle hareket eden Kıbrıs Cumhurbaşkanı Muavini Dr. Fazıl Küçük ile Türk *Bakanların, Kıbrıs* sorununun çözümünde kendilerine tam yetki verilmesini sağlamak için Ankara Hükümeti'ne şantaj yaptıkları Kıbrıs'ta yayınlanan Zafer Gazetesi tarafından açıklanmıştır. İddiaya göre Küçük ve arkadaşları, kendilerine tam yetki verilmediği takdirde görevlerinden istifa edeceklerini Ankara'ya bildirmişlerdir. Nitekim bir aydan beri Bakanların hiçbiri Bakanlar Komitesi toplantılarına katılmamaktadır. Kıbrıs sorununun gerçekçi bir çözüm yolu bulunmasında en büyük engellerden biri olan Küçük ve arkadaşlarının bu davranışı karşısında Türk cemaatinin görüşlerini yansıtan Zafer Gazetesi şöyle demektedir: «Bu cemaatin, müddetleri dolmuş olan ve varlıkları ile yokluklarından bihaber bulunulan idarecilerin ayrılmalarıyla bir kayba uğrayacağına *inanmamaktayız. Tam ve dolgun maaş peşinde koşanların* istifa balonlarına biz inanmıyoruz. İtibar ve prestijleri sarsılanların istifa edip kabuklarına çekilmeleri dâva için en hayırlı hareket olacaktır.»

24 *ekim*

Lira düşüyor

● Türk parasının değeri yeniden düşmeğe başladı. İş Bankası İktisadi bülteninde açıklandığına göre Frankfurt piyasasında Türk parasının değerinde yüzde 6,5'luk bir düşüş görüldü. 1966 yılında 2 lira 78 kuruş'a bir mark almak mümkün iken, 1967 Eylül ayında bir mark almak için 2 Lira 96 Kuruş gerekmektedir. Zürih ve Beyrut piyasalarında da Türk parasının değerinde düşüş görülmüştür. Türk parasının iç değerinde de yüzde 6,1 oranında bir düşüş vardır. Reşat altını geçen yıla nazaran yüzde 13,9 Cumhuriyet altını da yüzde 5,5 oranında pahalılaşmıştır. İstanbul'da geçinme endeksi 1967 Eylül'ünden sonra artarak 341 olmuştur. Oysa bu rakam Eylül 1966'da 295'ti. 46 puanlık bu yükseliş hayat pahalılığının yüzde 16 oranında arttığını göstermektedir. Rakamlar, A.P'nin Papanek usûlü kalkınma yolunun nasıl bir iflâsa doğru sürüklendiğinin ciddi işaretleridir.

NATO ve TİP

● **T.İ.P. Konya Milletvekili Yunus Koçak, Meclis Başkanlığına bir soru önergesi vererek antlaşma süresinin bitim tarihi olan 1968'de Türkiye'nin NATO'dan ayrılıp ayrılmayacağını hükümetten sordu. Önergede ayrıca ikili antlaşmaların, Amerikan üslerinin tasfiye edilip edilmeyeceği, nükleer mayınlar döşenmesi teklifinin NATO'dan mı, Amerikan Hükûmeti'nden mi geldiği, 6. Filo'nun kamuoyunda tepki yaratan ziyaretlerine hükümetin neden izin verdiği konularında da açıklama istenmektedir. Yeni bir dünyanın kurulmakta olduğu ve *bütün devletlerin* Amerikan hegemonyasından kendisini kurtardığı bir sırada, Türk Hükûmeti'nin NATO'dan çekilip çekilmemek konusunda yapacağı açıklama, Türkiye'nin geleceğini tesbit bakımından büyük bir önem taşımaktadır.**

Fanta gazozu

● Hammaddesinin dışarıdan getirtilmesine izin verilmeyince imtiyaz hakkı 3,5 milyon liraya satın alınarak Türkiye'de imal edilmesi sağlanan portakallı FANTA gâzozu yakında piyasaya çıkartılacaktır. Yerli meşrubatçılığa büyük darbe vuracak olan FANTA gazozu da, Coca Cola'cılar tarafından imal edilmektedir. Bilindiği gibi Coca Cola'cılar Türkiye'de imalâta başlarken hammaddeyi ithal edeceklerini, buna karşılık aynı değerde Coca Cola ihracatı yapacaklarını taahhüt etmişlerdi. Aradan geçen uzun zamana rağmen bu ihracat gerçekleşmemiş, ancak Coca Cola'cılar, yeni bir oyuna başvurarak, «Türkiye'den Cola konsantresi ihraç edildi» şeklinde haberlerin büyük basında yayınlanmasını sağlamışlardır. Oysa bu, taahhüt edilen ihracat değildir. Sadece dışarıdan getirtilen Cola hammaddesini Yarımca'da basit usullerle elde ettikleri yapışkan glikoz ile karıştırarak «*Konsantre*» *adı altında* İsveç'teki şubelerine göndermişlerdir.

25 *ekim*

Viranşehir Olayı

● **Viranşehir Kaymakamı Doğan *Gürbüztürk'ün ölüm olayı*, eşi Esin Gürbüztürk'ün Ankara'da tabanca ile ağır şekilde yaralanması üzerine yeni bir safhaya girdi. Bilindiği gibi, *resmi* makamlar, Kaymakam Gürbüztürk'ün eşi ile arasındaki geçimsizlik dolayısıyla intihar ettiğini bildirmişlerdi. Oysa, Cumhuriyet Gazetesi'nin açıkladığına göre bu intihar olayının nedenleri arasında ağaların birbiriyle rekabeti, devlet topraklarını ele geçirmek için mücadeleleri de vardır. Gürbüztürk, Viranşehir'de bir rüşvet olayını ortaya çıkartmış, rüşvetçi memurların seslerini banda almış, bu sebeple ilçedeki ağalarla ve bir kısım memurlarla çatışmıştır. Bu yüzden de başka yere tayini için karar çıktığı sırada kaymakam esrarengiz şekilde ölmüş ve bu ölüme intihar süsü verilmiştir. Ancak olayın intihar olduğu şüphelidir. Nitekim kaymakamın ölümünden sonra Gürbüztürk'ün kardeşinin evine tecavüz edilmiş, son olarak da eşi tabanca ile ağır surette yaralanmıştır.**

Yeni yöneticiler

● Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyalist Fikir Kulübü'nün genel kurul toplantısında Başkanlığa İbrahim Seven, başkan yardımcılığına Halil Çelimli, yazmanlığa Hülya Kınalıoğlu, saymanlığa Mete Artan, üyeliklere de Taylan Özgür ve Mehmet Yücel seçildiler. ODTÜ Sosyalist Fikir Kulübü bu dönemde daha yoğun faaliyet gösterecektir.

26 *ekim*

Kel başa...

● Sanki toplumun bütün ihtiyaçları karşılanmış gibi şimdi bir de «Özel otomobil imalâtı» kampanyası açılmıştır. Koç'un Anadol'larından sonra yedi yabancı otomobil firması Türkiye'de otomobil sanayii kurmak üzere Sanayi Bakanlığı'na başvurmuşlardır. Bakanlık montaj esasına dayanan teklifleri reddetmiş ve Fiat, Renault ve Opel'in tekliflerini benimsemiştir. Günlük gazetelerde de özel otomobilin medeni ülkeler için lüks olmaktan çıktığı, ihtiyaç maddesi haline geldiği ileri sürülerek otomobil imalâtı teşvik edilmektedir. Oysa, Türkiye'nin millî gelirindeki düşüklük ve yolların trafiğe yetersizliği gözönünde tutulursa, otomobil sanayiinden kamu zararına sadece küçük bir azınlığın yararlanacağı ortaya çıkacaktır. Türkiye'nin ihtiyacı, sınırlı imkânlarımızın israfına yol açan ve trafiği tam bir keşmekeş haline getiren özel otomobiller değil, bütün yurt taşlara rahat seyahat imkânı sağlayacak halk tipi otobüslerdir ve bu taşıtların imalâtına önem verilmesi gerekmektedir.

Baez tutuklandı

● **Amerika'da Vietnam savaşı aleyhinde gösteriler gelişiyor. Geçen hafta da 100 bin kişinin katıldığı protesto yürüyüşünde büyük olaylar çıktı ve bir çok kişi tutuklandı. California'da Vietnam savaşını protesto gösterilerinde tutuklanan 40 kişi arasında ünlü folklor şarkıcısı Joan Baez de bulunuyor.**

Orta-Doğu'da gerginlik

Mısır karasularına giren İsrail Sovyet yapısı Savaş Gemisi Elyat'ın Mısır'lılar tarafından füzelerle batırılması üzerine İsrail'in giriştiği misilleme hareketleri, Ortadoğu'da durumu yeniden karıştırdı. İsrail topçularının iki Mısır petrol rafinerisini yerle bir etmesi üzerine iki tarafta da savaş hazırlığına hız verildi. Bir Sovyet filosu Portsaid limanına demirledi. Önümüzdeki günler Ortadoğu da olaylara gebedir.

27 ekim

Kıyamet haberi

● Anadolu'da dağıtılan binlerce gerici beyannameye son günlerde bir yenisi eklenmiştir. «Dikkat! Muhterem müslümanlar!» diye başlayan beyannamede Medineyi Münevverede Türbeyi Şerif Habibi Şeyh Ahmet'in bir Cuma gecesi rüyasında Hazreti Muhammed'i gördüğü ve kendisine yakında kıyamet kopacağını haber verdiği bildirilmektedir. Beyannameye göre Hazreti Muhammed, Şeyh Ahmet'e, «Ümmetime haber eyle, kıyamet alâmetleri zuhur ediyor. Hakkaalâya âsi olanlar tövbe etsinler, çok yakın zamanda üç gün üç gece Güneş tutulacak, üç günden sonra Güneş Mağrip'ten doğup Maşrığ'a batacak, yakın bir zamanda İsa Aleyhisselâm'ın tumesi zuhur ediyor» demiş ve bu vasiyetnameyi ümmetlerine haber vermesini istemiştir. Beyannamede, «Medineyi Münevvere'den gelen bu vasiyetnameyi okuyan ve okutanın Allahü Taalâ günahlarını affeder. Bu vasiyetnameye şirk koyan kâfirdir» denilmektedir.

Yeni sendika

● Mimar, mühendis, tekniker, fen memuru, desinatör, dekoratör, yapı kalfaları ve işçilerin haklarını savunmak üzere Mimarlar Odası'nın öncülüğüyle «Plân Yapı İş» adında yeni bir sendika kuruldu. İlk defa bu sendikanın çatısı altında mimar ve mühendislerle işçiler bir araya gelecektir.

Che'nin ölümü

● İhtilâlci Che Guevara'nın yakalandıktan sonra öldürüldüğüne dair deliller gün geçtikçe kuvvetlenmektedir. Son olarak Şili Meclis Başkanı Salvador Allende, Che'nin uluslararası bir komplo sonunda bir Amerikalının komutasındaki «Yeşil bereliler» tarafından öldürüldüğünü söylemiştir.

28 ekim

Dış temaslar

● Başbakan Demirel'in Irak'a yaptığı ziyaret ve Pakistan Devlet Başkanı Eyüp Han'ın Türkiye'ye gelişi, iktidara yakın çevrelerde, dış politikamızda olumlu bir gelişmenin tezahürleri olarak nitelendiriliyor. Yüksek seviyedeki bu temaslar politik bakımdan önemli bir yenilik getirmemektedir. Pakistan Devlet Başkanı'nın ziyareti sırasında «Ölü doğmuş» CENTO'nun devam ettirileceği belirtilmiştir. Ancak ticari ilişkilerin geliştirilmesi bakımından bazı adımlar atılmıştır. Irak'la ticaretimiz bundan böyle daha da

ÇAĞLAYANGİL

artırılacaktır. Eyüp Han ise, Türkiye, İran, Pakistan ve diğer İslâm ülkelerinin katılacağı bir «İslâm Ortak Pazarı» kurulmasını teklif etmiştir. Irak gezisinin en ilgi çekici olayı, kafile mensuplarına hediye edilen televizyon cihazlarının Esenboğa gümrüğünden geçirilmesi olmuştur. Bir gümrük memuru, «Ben senatör, milletvekili tanımam» diyerek gümrük resmi ödenmesini istemiş, bu aksilik Bağdat'tan büyük bir neşe içinde dönen kafile mensuplarının keyfini kaçırmıştır. Ancak, bu aksiliğe rağmen televizyonlar gümrükten geçirilmiş ve kafile üyelerinin evlerinin baş köşelerine yerleştirilmiştir.

29 ekim

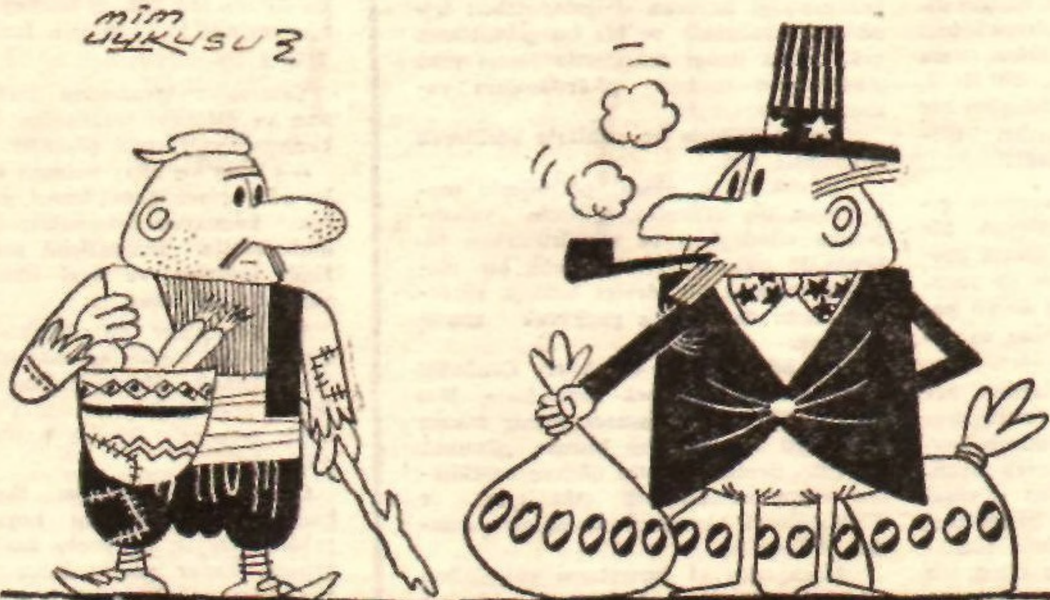
Hâlâ hapiste...

● T.İ.P. Adana İl Başkanı Selâhattin Uyar, Haziran ayından bu yana cezaevinde bulunmaktadır. Adana'da Amerikan aleyhtarı gösteri yaptıkları için 20 kişinin mahkûm edilmesi üzerine yayınladığı bir bildiriden dolayı Türk Ceza Kanunu'nun 159. maddesine göre adliyeye verilen ve tutuklanan Selâhattin Uyar'ın durumu bilirkişiye havale edilmiştir. Ancak bilirkişi raporunun İstanbul'dan Adana'ya gönderilmesi geciktiği için Uyar'ın tahliye talebi hakkında mahkeme karar verememiştir. Amerikan aleyhtarı gösteri yapanların bir kısmının beraat etmesi üzerine Adana Savcısı Cevdet Ercan bazı gazetelere demeç vererek beraat edenleri ağır bir dille suçlamış, bu arada gösterilere sebep olan Amerikalılar için de «Sekiz Amerikalı vatandaşımız» tabirini kullanmıştır. Uyar, bildiriyi, Savcı'nın bu demecini protesto etmek üzere yayınlamıştır. Amerikalıları Türk vatandaşı sayan Savcı, Uyar'ın protesto bildirisi yayınlaması üzerine kendisini tevkif ettirmiştir.

Üç ay oldu

● Singer işçilerinin Amerikalı işverene karşı giriştikleri grev hareketi üç aydır devam etmektedir. İşveren günlük gazetelere pahalı ilânlar vererek kendisinin haklı olduğunu duyurmağa çalışmakta, hem de bu ilânlar sayesinde gazetelerin kendisi aleyhindeki yayınını önlemektedir. Oysa, Yargıtay, Singer işçilerinin grevinin haklı olduğuna karar vermiştir. Yeni Tez Büro İş Sendikası bir bildiri yayınlayarak bunun aslında Amerikan sermayesinin sömürüsüne karşı bir mücadele olduğunu bildirmiş ve greve devamda kararlı olduklarını açıklamıştır.

Köylü efendimizdir:

Eski Efendimiz .... Yeni efendimiz-

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Kemikler üzerinde değil!..

Türkiye bu hafta içinde üç önemli olaya birden sahne olacaktır. Parlâmento yeni yasama dönemi çalışmalarına başlayacak, Ankara ve İstanbul Üniversiteleri yeni öğrenim yılına girecek ve üç Yassıada mahkûmunun cenazeleri İmralı'daki geçici mezarlarından alınarak Eyüp Sultan Camii çevresine gömülecektir. Bütün müesseseleri oturmuş, normal işleyen bir düzende her üç olayın da olağanüstü bir yanı yoktur. Ama Türkiye gibi sosyal ve siyasal dengesizlikler içerisinde bocalayan bir ülkede üç olay da, hele aynı zamana rastlamaları dolayısıyla, büyük önem kazanmaktadır. İç sayfalarımızda etraflı şekilde incelendiği gibi, Parlâmento geçen dönemde tatmin edilememiş hırsların kol gezeceği bir arena haline gelmeğe mahkûmdur. İktidar, temsil ettiği sınıfların çıkarlarını daha rahat sürdürebilmek için, sosyalist muhalefeti yok etmeyi, hattâ gerekirse «sosyalizme açık» Anayasayı değiştirmeyi amaçlayan bir takım tasarıları Meclisten geçirmeğe çalışacaktır. Aynı sınıfların hizmetindeki diğer partiler de, kendileri için tehlike teşkil etmediği oranda bu tasarıları destekleyeceklerdir.

Parlâmentodaki sosyalist azınlığın, aslında Türkiye'nin ulusal çıkarlarına kasteden, emperyalist kuvvetler tarafından da desteklendiği muhakkak olan bu girişimleri tek başına akamete uğratabilmesi mümkün değildir. Bu bakımdan önümüzdeki yasama döneminde Anayasa düzeninin vazgeçilmez unsurları olan demokratik baskı gruplarına da büyük görevler düşmektedir. Bu baskı grupları içerisinde en etkili olanlardan biri de, muhakkak ki, Üniversite gençliğidir. Gençlik, özellikle son yıllarda, bir takım biçimsel davranışlardan kendisini kurtarmış, Türkiye'nin temel sorunlarını tam anlamıyla kavramış ve toplum çıkarlarının en güçlü savunucularından biri haline gelmiştir. İşte, Parlâmentonun böyle karanlık bir döneme girdiği sırada Üniversitelerin de açılmış olması ve gençliğin yekvücut hale gelmesi, emperyalizmin ve egemen sınıfların kirli oyunları karşısında büyük bir teminattır. ANT'ın iç sayfalarında ve Üniversite Eki'nde yayınlanan gençlik liderlerinin görüşleri, bu baskı grubunun toplum çıkarlarına aykırı her türlü girişimin karşısına dikileceğini göstermektedir. Yine bu sayımızda açıklandığı gibi devrimci sendikalar ve ülkücü öğretmenler de çıkarcıların karşısında saf tuttuklarını kesinlikle belirtmişlerdir.

Egemen sınıflar, bu güçlü direnişin farkında oldukları için şimdi bir başka kirli oyunu sahneye koymak hazırlığı içindedirler... Oyun, üç Yassıada mahkûmunun kemikleri üzerinde oynanmaktadır. Menderes, Zorlu ve Polatkan'ın cenazeleri, Eyüp Sultan'a nakledilirken, adetâ bir karşı - ihtilâlin bayrağı haline getirilecek, fanatik kitleler 27 Mayıs aleyhine kışkırtılacak, gerekirse olaylar çıkartılacaktır. Ve böylece Anayasacı güçlerin dikkati tamamen biçimsel bir meseleye çekilerek arka plânda kirli oyunlar büyük bir rahatlıkla yürütülecektir. Cenazelerin naklinin tam Üniversitelerin açıldığı bir sıraya rastlatılması da bu oyunu açığa vurmaktadır. Öte yandan, hiçbir zaman halkın desteğiyle iş başına gelemeyecek olan bazı kuvvetler de, kısa yoldan iktidara ulaşmak imkânı bulabilecekleri umuduyla bu yangını körüklemekte, devrimci güçleri kışkırtmağa çalışmaktadırlar. Ama bu güçler oyunun farkındadırlar ve tuzağa düşmeyeceklerdir. Gençlik liderlerinin bildirisinde açıklandığı gibi devrimci güçlerin ölülerle görülecek hesabı yoktur. Mücadele üç kişinin kemikleri üzerinde değil, toplumun çıkarları üzerinde verilecektir!

Parlamento bu yıl da toplumun temel sorunlarıyla uğraşmayacak

Milletin vekilleri ne yapacak ?

Yeraltında yaşayan, boğaz tokluğuna gece gündüz sömürülen hastasına doktor, çocuğuna okul bulamayan insanların ülkesi Türkiye'nin milletvekilleri ve senatörleri dinlendirici bir yaz tatilinden sonra 1 Kasım'da parlamentonun lüks salonlarında yine bir araya geleceklerdir.

Bir birleşimi 170 bin liraya mal olan Cumhuriyet Senatosu ile bir birleşimi 400 bin liraya mal olan Millet Meclisi çarşamba günü saat 15'ten itibaren çalışmalarına başlayacaktır.

Bu yıl da Millet Meclisi çalışmaları için 57 milyon lira Cumhuriyet Senatosu çalışmaları için 14,5 milyon lira, toplam olarak 71,5 milyon lira harcanacaktır.

450'si milletvekili ve 183'ü senatör olmak üzere 633 parlamanter ayda devlet kasasından 2 milyon 483 bin lira çekeceklerdir. 450 milletvekilinin yılda aldığı ücret toplamı 18 milyon 900 bin lirayı, 103 senatörün yılda aldığı ücret toplamı ise 7 milyon 686 lirayı bulacaktır. Bu arada kendi ücretlerine bir zam yapacak olurlarsa bu miktarlar tabii daha da artacaktır.

Cumhuriyet Senatosu'nun bir yılda 87 birleşim yaparak en az dört saat çalıştığı kabul edilirse, her bir senatör saatte 120, dakikada 2 lira kazanmış olacaktır. Millet Meclisi'nde ise bu hesaba göre bir milletvekilinin gündeliği 300, saati 75, dakikası ise 125 kuruş'a gelecektir.

İşte yıllık ortalama geliri sadece 2200 lira olan Türk vatandaşı, yılda herbirine ortalama 42 bin lira ödediği vekillerin ien bu yıl da çok şeyler beklemektedir.

Parlamentodan beklenen, hemen Türkiye'nin temel sorunlarına inmesi ve ülkenin geri kalmışlıktan kurtulma yollarını araştırıp bulmasıdır. Fakat, Ankara'nın siyasi çevrelerinde hâkim olan atmosfere göre, parlamento bu yıl da ülkenin temel sorunlarından çok, politikacılar ve iktidar için önemli olan konular üzerinde duracaktır.

Bu konuların başında Seçim Kanunu'nun ve Siyasi Partiler Kanununun değiştirilmesi, Tedbirler Kanunu'nun kaldırılması; «Temel Hak ve Hürriyetleri Koruma Kanunu» adı altındaki Terör Kanunu'nun getirilmesi, Çetin Altan'ın dokunulmazlığının kaldırılması gelmektedir.

ATASAGUN
(Rakipleri arttı)

İktidar, Türkiye'nin, ancak bütün bunlar gerçekleştirildikten ve Meclis içtüzüğü de bir çırpıda değiştirildikten sonra kalkınabileceğine inanmaktadır. İktidarın en büyük başı, kalkınmanın tam olarak en kısa zamanda gerçekleşebilmesi için parlamentoda üçte iki çoğunluğun sağlanmasının şart olduğuna inanmıştır. Üçte iki çoğunluğu sağlayabildiği gün kolları sıvayıp derhal anayasanın icabına bakacaktır.

İktidarın, Türkiye Büyük Millet Meclisini dikensiz bir gül bahçesi haline getirmeye çalışanların yolunda yürdüğü her geçen gün biraz daha belirmektedir.

Bu yolda ilk teşebbüs, Millet Meclisi ve Senato başkanlık divanlarının Süleyman Beyin isteğine uygun şekilde kurulması için yapılan çalışmalardır.

Gerçekten de, Parlâmentonun geçen dönemi kapanmadan yeni dönemde Senato ve Millet Meclisi başkanlarının kimler olacağı konusunda tahminler ve kulis çalışmaları başlamış bulunuyordu.

Geçen çarşamba gecesine kadar yerinde kalmasına muhakkak nazarıyla bakılan nisbeten tarafsız Meclis Başkanı Ferruh Bozbeyli, o gece İsmet Sezgin ile Nuri Bayarın organize ettiği toplantıda yeniden seçilme şansını büyük ölçüde yitirmiştir. Irak dönüşü Demirelin bir işaretiyle harekete geçen Sezgin ile Bayar, Bozbeylinin değiştirilmesi için çalışmalara başlamışlardır. Çarşamba gecesi AP'nin «YEMİNLİLER» grubu bir yerde Bozbeylinin kaydırılması için plânlar hazırlarken, bir başka yerde AP'nin sağ kanadı Bozbeyli'nin yerinde kalması için faaliyete geçmişlerdir.

Yeminliler tarafından bulunan ve Demirel tarafından da benimsenen formül şöyledir:

«— Öyle bir aday bulmalı ki bu aday gerek genel kurul, gerek komisyon çalışmalarında muhalefetin sempatisini üzerinde toplamış ve sivri olmayan bir kişi olsun...»

Ve Yeminliler, bu nitelikleri kişiliğinde taşıdığına inandıkları İsmail Hakkı Tekinel'i Millet Meclisi Başkan adayı olarak empoze etmeğe başlamışlardır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı'na adaylıklarını koyacakların sayısı ise geçen hafta sonuna kadar yediyi bulmuştur. İbrahim Şevki Atasagun, Haldun Menteşeoğlu, Tekin Arıburun, Cahit Okurer, Hazım Dağlı, Turgut Cebe ve Celâl Ertuğ...

AP Grupu'nda Yiğit Köker,

Ölüler üzerine kirli oyunlar ...

Tam Parlâmentonun ve Üniversitelerin açılacağı sırada üç Yassıada mahkûmunun cenazelerinin nakli meselesi günün konusu haline gelmiştir.

Menderes, Polatkan ve Zorlu'nun aileleriyle Bakanlar arasında yapılan uzun bir görüşmeden sonra Adalet Bakanı Hasan Dinçer, cezanelerin 3 Kasım'da İmralı'dan alınarak Eyüp Sultan'a nakledileceğini açıklamıştır.

Cenazelerin nakli, özellikle Bayar ve eski Demokratların tahrikleriyle ailevi bir mesele olmaktan çıkartılarak siyasi bir gösteri haline getirilmiştir. Aşırı sağcı çevreler de, Atatürk'ün ölüm yıldönümü olan 10 Kasım'a bir hafta kala yapılacak olan cenaze töreninin devrim aleyhtarı bir gösteri haline gelmesi için ellerinden geleni esirgememektedirler. Bu arada «kestirme yoldan» iktidar peşinde koşan bazı çevreler de bir karışıklık ortamı yaratmak için cenazelerin hâdiseli şekilde nakledilmesi için kışkırtmalarda bulunmaktadırlar. Ve en önemlisi, cenazelerin naklinde çıkarılacak olaylarla halkın dikkati başka taraflara çekilerek ulusal çıkarlarımızı baltalama hesapları yapılmaktadır.

Türk sosyalistleri ve Anayasa düzenininin savunucuları, olayları soğukkanlılıkla izlemek ve tuzağa düşmemek için çok dikkatli olmak zorundadırlar. Bu konuda en yerinde uyarmayı, TMTF 2. Başkanı Faruk Yalnız ve arkadaşları bir bildiri yayınlayarak yapmışlardır. Bildiride özetle şöyle denilmektedir:

«Son günlerde gerici çevrelerle çıkarları, halkın çıkarlarıyla zıtlaşan bir kısım zümreler ve kişiler 27 Mayıs devriminin hem halk vicdanı, hem de yasalar önünde mahkûm ettiği üç ölüyü paravana ederek Türk kamuoyunu oyalamaktadırlar.

His ve merhamet tüccarlarının her türlü aracı kullanarak alevlendirmeye çalıştıkları hareket, Türk halkının gerçek sorunlarını anlayıp öğrenerek uyanmasını önlemek ve bu yoldan siyasal çıkarlar sağlamak amaçlarını gütmektedir. Halka sorunlarını her türlü olanağı kullanarak anlatmayı amaç bilen biz devrimci gençlik örgütleri, bu konuda halkımızın uyanık olmasını dilemekten ötede bir eylemde bulunacak değiliz. Bilmekteyiz ki, bu tip olayların arkasında dönen oyunlar başkadır. Onlar bu kez gençliği heyecan dalgalanmaları içine atamayacaklar ve biz bu gürültünün arkasından hangi masalarda hangi ülke çıkarlarının satılığa çıkarılacağını yakından izleyeceğiz.

Bizim ölülerle ve ruhlarla görülecek hesabımız yok.

Büyük Türk ulusu, petrollerin madenlerin, dış ticaretin, eğitimin yabancıların elindeyken ve sömürülürken ülkenin 35 milyon metrekarelik bir alanında yabancı bir devlet hüküm sürerken senin de ölülerle geçirecek zamanın yok.

Bu büyük bir tuzaktır. Gözlerini dört açarak beklemek zorundasın. Burada gafillerin asıl amacı hiçbir zaman üç ölüyü oradan alıp buraya gömmek değildir. Senin dikkatin ölülere çekildikten sonra baltalanacak çıkarlarını ve döndürülecek ekonomik dolapları yakından izlemelisin.

İnanıyoruz ki, hırsızların gökyüzünü gösterip cebinden paralarını çaldıkları bir adam durumuna düşmeyeceksin.

Gençliğin her zaman senin yanındadır. Yanında olacaktır.»

Parlamentoda son durum

PARTİ	Senatör	M. Vekili	Toplam
A. P.	96	245	341
B. P.	—	1	1
C. H. P.	29	96	125
C. K. M. P.	2	7	9
G. P.	16	33	49
M. P.	1	16	17
T. İ. P.	1	14	15
Y. T. P.	2	17	19
Tabii Senatör.	18	—	18
Kontenjan Senatörü	13	—	13
Bağımsız	4	17	21
Açık	1	4	5
Toplam	183	450	633

Macit Zeren ve Halûk Berkol'un liderliğini yaptığı gençler ise, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı'na kendilerinden birinin getirilmesini sağlamağa çalışmakta ve Turgut Cebe'nin ismini öne sürmektedirler.

Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu başkanlıklarına istediği adamları getirebilirse,

BOZBEYLİ
(İstenmeyen adam!)

Demirel tasarılarını parlâmentodan daha kolaylıkla geçirebilecektir. Bununla beraber Demirel'in etrafı, Bozbeyli yerinde kalsa dahi, bu dönemde hükümetin getirdiği tasarıları muhakkak surette parlamentodan geçireceklerini ve Çetin Altan'ın dokunulmazlığını ne bahasına olursa olsun kaldıracaklarını söylemektedirler!

1968 yılında mahalli seçimlerin ve Senato kısmi seçimlerinin yapılması söz konusu olduğuna, hattâ genel seçimlerin de bir yıl öne alınması ihtimali bulunduğuna göre, iktidar Seçim Kanunu'nu bu yıl muhakkak surette değiştirecektir. İktidarın amacı, milli bakiye sistemini kaldırarak özellikle sosyalist Türkiye İşçi Partisi'nin parlamentoya fazla üye sokmasını önlemektir.

Demirel Hükümeti, Terör Kanunu'nu parlamentodan geçirebilmek ve bu konuda AP Grupu'nun mutlak desteğini sağlayabilmek için Tedbirler Kanunu'nun kaldırılmasını vadetmektedir. Ancak sadece AP Grupu'nun desteğini sağlamak bu tasarıyı parlamentodan geçirmek için yetmeyecektir. Hemen bütün muhalefet partilerinin, kendi varlıkları da tehlikeye düşeceği için bu tasarıya direnmeleri beklenmektedir. Kaldı ki, kanun tasarısının metni geçen yıl ilk defa ANT tarafından açıklandığı zaman kamu oyunun ve anayasa güçlerinin gösterdiği şiddetli tepkinin bu yıl daha da artacağını gözden uzak tutmamak lâzımdır. Bununla beraber iktidar, bu tasarının amacının sadece TİP'i ortadan kaldırmak olduğunu ileri sürerek diğer muhalif partilerin de desteğini sağlamağa çalışmaktadır. Terör Tasarısının Mecliste görüşülmesi, hemen bütün partiler için bir **«anayasaya bağlılık»** sınavı olacaktır.

Çetin Altan'ın dokunulmazlığının kaldırılması için Millet Meclisinin aldığı kararın Anayasa Mahkemesi'nde derhal geri çevrilmesi ise geçen dönem AP için büyük darbe olmuş ve seçim bölgelerinde seçmenleri AP milletvekillerini **«bir kişiyle baş edemediniz...»** diye yerin dibine batırmışlardır. Seçim bölgelerinden hırsları kamçılanmış olarak dönen AP milletvekilleri geçen dönem başaramadıkları şeyi bu dönem sonuçlandırmak için şimdiden kulis faaliyetine başlamışlardır.

Demirel iktidarı, bütün bu tasarılarını gerçekleştirebilecek midir? Parlamentodan bu tasarıları ve kararları geçirse bile, Anayasa Mahkemesi barajını aşabilecek midir? Bunu zaman gösterecektir.

Ancak ortada bir gerçek vardır ki, o da, yılda devlet bütçesinden 27 milyon liraya yakın para alan parlamenterlerimiz bu dönemde de vatandaşın gerçek dertlerine eğilmeyecek, kısır çekişmeler içinde bir yılı geçireceklerdir.

Bunun böyle olması da tabiidir. Çünkü koskoca parlamentoda nüfusun yüzde 98'ini teşkil eden emekçi halkın temsilcileri 15 kişiyi geçmemektedir. Aybar'ın dediği gibi, TİP dışındaki bütün partiler kapitalistlerin temsilcisidir. Böyle bir kadronun, yüzde 98'in sorunlarına eğilmesi mümkün değildir. «**İşçi köylü kendi meclisine doluncaya kadar**» da parlamento, 2200 lira yıllık gelirli asillere karşı 42 bin lira yıllık gelirli vekillerin küçük oyunlarına sahne olacaktır...

Milliyetcilik

Yaşar Kemal

Yirminci yüzyılda, hele geri kalmış bir memlekette, hele sömürgecilik belâsı altında inliyen, sömürgecilerce sımsıkı sarılmış bir memlekette milliyetçiliği tanımlamak zor olmasa gerek. Ama gel gör ki, bu kadar belli, bu kadar açık seçik bir kavram üstünde bile biribirimize bir çoğu bize kanlarıyla milliyetçilik ördüşüyoruz. Geri kalmış öteki milletlerden nekleri verdikleri halde bile, çağımızda kanla verilen milliyetçilik örneklerini her gün yaşadığımız halde. Hiç olmazsa bu basit, bu açık seçik kavram üstünde anlaşabilseydik...

Yirminci yüzyılın sömürgecileri ne istiyorlar, amaçlarına varmak için hangi aracı kullanıyorlar, ne biçim bir savaştalar, bunu bilmekte, hem de çok iyi bilmekte fayda var.

1— Beynelmilel sömürgeciliğin işgal çağı. Bu çağda sömürgeciler askerlerini gönderip bir memleketi işgal ediyorlar, zor kullanıyorlar, o memleketin halkını tutsak eyliyorlardı. Bu safhanın adına Kolonyalizm dediler. Kolonyalizm çağı sömürgeciliği bir milleti toptan soyup soğana çeviriyordu. Burjuvasını, proleterini, yâni her sınıfı, yâni her bölüğü... Kolonyalizm çağının Milli Kurtuluş savaşları, bu yüzden, bir sınıf savaşı değil, bir milletin topyekûn savaşı niteliğini kazanıyordu. Burjuvalar sömürgecilerin işbirlikçisi oluyor, onlara kulluk ediyorlardı ama, milli burjuva dedikleri bir bölük de Milli Kurtuluş Savaşlarına katılıyordu.

2— İkinci Dünya Savaşından sonra, çoğunlukla, sömürge memleketlerden sömürgeciler askerlerini çektiler. Sözümona bağımsız milletler doğdu. Bu bağımsız milletler alay-ı vâlâ ile Birleşmiş Milletler'e de girdiler. Bilim adamları hemen işi sezdiler ve hemen sömürgecilerin oyununu anladılar. Askerlerden sonra gelen sömürgecilik başka türlüydü ve daha yaman, daha korkunç bir sömürgecilikti. Adına YENİ SÖMÜRGECİLİK dediler. Yeni sömürgecilik birinci sömürgeciliğin deneylerinden bir faydalanmaydı. Sömürgeciler işgal ettikleri topraklarda yeni bir insan türü keşfetmişlerdi. Bu, geri kalmış memleketlerde doğmuş, gelişmekte olan yeni bir sınıftı. Burjuvaya özenen, onu taklit eden bir sınıftı. Bunun adına da komprador burjuvazisi dediler. Bunlar sömürgecilerin geri kalmış memleketlerde menfaatlerinin bekçileri oldular. Sömürgecilerle işbirliği edip, onların çekip giden işgal güçlerinin, askerlerinin yerini tutup kendi milletlerini onlar adına sömürmeğe başladılar. Ve sömürgecilerin askerlerinden daha zalim oldular. Kendi milletlerinin milliyetçilerine karşı. Olmadık işkenceler, insan soyunun utanacağı alçaklıklar yaptılar. Bir çeşit demokrasi oyunuyla komprador burjuvazisi diktatoryası kurdular. Memleketlerin tekmil ekonomileri ellerinde olduğu için basını ele geçirdiler. Bütün propaganda araçlarını ele geçirdiler. Din kurumlarını ele geçirdiler. Milliyetçilik kavramı kutsal bir kavramdı, ona el koydular. Gerçek milliyetçileri vatan haini ilân eylediler. Ve milletler komprador burjuvasının bu oyunlarını bir süre için yuttu. Şimdi, bu günlerde, sömürgecilerin ajanları olan komprador burjuvalarına karşı. Albaylara karşı olduğu gibi Milli Kurtuluş Savaşları, Milli Direnmeler başladı. Bugünler dünyamızın geçit günleridir.

Komprador burjuvası bütün bir milleti, sömürü sürüp gitsin diye maddi ve manevi yok etmeğe çalışırken, bu komprador burjuva sınıfına karşı çıkacak sınıf hangi sınıf olabilir? Elbette proleterya sınıfı. Bir de yan güçler var. Bu güçler çoğunlukla bürokrasi yöresinde kümelenen bir insan bölüğüdür. Sınıf niteliği göstermez. Bu bölük, faydası gerektirdiğinde burjuvaziyle, faydası gerektirdiğinde proleteryayla işbirliği yapar. Cumhuriyet devrinde bu bölük ilk zamanlarda halkla işbirliği yapar gibi olmuş, sonra halkla işbirliği işine yaramayacağı için, kaburgasından bugünkü komprador burjuvasını çıkarıp, sonra da onunla işbirliği yapmıştır. Bu bölük sonuna kadar komprador burjuvasıyla işbirliği yapacak demiyorum. Bugünlerde bu bölüğün menfaatleri komprador burjuvasının menfaatiyle çatışıyor. Proleteryayla bir işbirliğine gidebilir. Ve bu yan güçler dediğimiz güçler geri kalmış memleketlerde, hele Türkiye'de büyük güçlerdir. Örgütlü güçlerdir. Yalnız bu güçler kiminle işbirliği yapacaktır? Halk güçleriyle mi? Komprador burjuvasıyla mı? Bütün mesele bu...

Geri kalmış memlekette ister istemez, komprador burjuvası tutumundan dolayı, beynelmilel sömürü şebekesinin ajanı olduğundan dolayı Milli Kurtuluş Savaşları sınıf savaşı oluyor. Proleterya, ister istemez, milli hareketin temeltaşı oluyor. Yan güçler ne kadar güçlü olurlarsa olsunlar Milli Kurtuluş Savaşlarının temel taşları olamazlar. Sınıflar yan güçlerin ardından gidemezler. Ancak yan güçler sınıflarla birlik olurlar. Bu, bilimsel bir gerçektir.

Bizim çağımızda Milli Kurtuluş Savaşları, yukarda sayıp döktüğüm nedenlerden dolayı, bir sosyalizmi kurma savaşı niteliğini kazanmıştır. Milli Kurtuluş Savaşı artık sosyalizmi kurma savaşıdır.

Bölmeli kafalarımızı azıcık daha durulaştırıp, milli gücümüzün can damarı olan yan güçleri, milli hareketin temel direği olan emekçinin yanına, sosyalizmin bayrağı altına çağırmalıyız. Bilmeliyiz ki, milli kurtuluş hareketinin başka türlüsü çağımızda mümkün değildir.

GEZİLER

• TİP Lideri Aybar Doğu gezisini tamamladı

TİP Genel Başkanı Aybar, Doğu Anadolu gezisini hafta sonunda tamamlamıştır.

Her gittiği yerde doğuluların büyük ilgisiyle karşılanan Aybar, Ağrı'da 6. Doğu Mitinginde yaptığı konuşmada «Bu mitingler haksız ve insafsız durumu protesto etmek için düzenlenmiştir. Bu mitingler. halkın haklarına sahip çıkmasının ilk adımıdır.» demiştir. Iğdır'da Demirel'in «Emek-Sermaye Semineri»ne gönderdiği mesajı eleştiren Aybar, Başbakan'ın fukaranın 3-5 kuruşluk zam isteğinin Anayasaya aykırı olduğunu iddia etmek gafletine düştüğünü söylemiş, Ardahan'da da 1969 da sona erecek NATO anlaşması hakkında bir karara varmadan önce iktidarın muhalefet partileri ile de temas etmesini istemiştir.

TİP Lideri Posof'ta partilerin durumunu tahlil ederek, «Mücadele sermayedarların partisi AP ile emekçi halkın partisi TİP arasında geçmektedir. Öteki partiler ya tamamen silinecekler, ya da gücünü kaybeden kuruluşlar haline geleceklerdir.» demiştir.

Son olarak Sarıkamış'ta konuşan Aybar, «Tarihimizin dönüm noktasında bulunuyoruz. Halkın eliyle sosyalizme geçiş dönemine giriyoruz» diyerek, halkın siyasi partileri kendi yaşantısının mihengine vurmağa başladığını söylemiştir.

Öte yandan, gezisi sırasında TİP'i **«tehlikeli»** ilân eden, **«Sosyalizmin fazlası ölümdür»** diyen ve Sovyet sınırını **«Ortanın Solu'nun bittiği yer»** diye niteleyerek daha soldakileri Türkiye dışına iten CHP Genel Sekreteri de geziden dönmüştür. Ecevit'e gittiği yerlerde halk, **«Şimdiye kadar neredeydiniz?»** diye sormuştur.

Maden işçileri kapitalistlere cevap veriyor

Uluslararası Metal İşçileri Sendikası Genel Sekreteri Gradel, Maden-İş Kongresi'nde konuşuyor...

● İşçiler kendi öz partilerini benimseyecek, devlet yönetiminde söz ve karar sahibi olacaklardır..

Tarabya Oteli'nin lüks salonunda işadamları geçen hafta işçi sınıfının politikaya girmemesi yolunda fetvalar verirken Türkiye Maden İşçileri Sendikası'nın Beyazıt'ta yapılan kongresinde işçi sınıfının gerçek temsilcileri Türkiye'nin sorunlarına nasıl sahip çıktıklarını ortaya koymuşlar ve siyasal sendikacılık *hareketinin başlaması zamanının* geldiği üzerinde karar birliğine varmışlardır.

İktisadî Araştırmalar Tesisinin düzenlediği **«Türkiye'de Emek ve Sermaye Münasebetleri»** seminerinde İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Şahap Kocatopçu, işçile*rin siyasî bir örgütte toplana*rak memleket sorunları üzerinde birinci derecede söz sahibi olmalarının ancak sanayii çok gelişmiş memleketlere yararlar sağlayabileceğini söylemiş ve **«Son yıllardaki grevler ekonomik olmaktan çok politik nedenlerle çıkmıştır. Bazı ideolojiler, yabancı sermaye ve Amerikan düşmanlığı, bazı grevlerde rol oynamıştır. İşçiler bazı Amerikan işyerlerindeki yüksek yaşama koşullarına rağmen grev yapmışlardır.»** demiştir.

Koç Holding A. Ş. Genel Müdürü Hulki Alisbah da işçi sınıfının siyasete karışması konusu üzerinde durarak şunları söylemiştir:

«Sendikaların politik tesirlere hâkim olması memleket *menfaatine* aykırıdır. *Böyle* bir ihtimal, daha şimdiden sanayii ürkütmektedir. İstenmeyen ideolojilere Parlâmento yolu ile de olsa kaymak zararlıdır. Esasen politikacılar oy kaygısıyla sendikacılara yeterince tâviz vermektedirler.»

Özel sektör temsilcilerinin konuşmalarından anlaşıldığına göre, egemen sınıflar, işçi sınıfının da memleket yönetiminde söz ve karar sahibi olmak istemesi ve bu yolda örgütlenmesi karşısında büyük telâş içindedirler. Politik hayatı *sadece* kendi *kontrollerinde* bulundurmak, emekçileri sadece bir idare edilenler sürüsü olarak görmek istemektedirler.

Ne var ki, Türkiye artık işçi sınıfının **«politika dışı»** sayıldığı dönemi çoktan aşmıştır. İşçi sınıfının kendi öz partisi Parlâmentoda temsil edilmektedir ve devrimci sendikalar, siyasal güç olarak etkenliklerini ortaya koymaktadırlar.

Nitekim geçen hafta yapılan ve dört gün süren Türkiye Maden İşçileri Sendikası XVIII. *Merkez Genel Kurulu* toplantısında bu tutum açıkça belirtilmiştir. Yönetim Kurulu tarafından kongreye sunulan bin sayfalık çalışma raporunda devrimci sendikaların siyasal bir güç haline gelişiyle il*gili olarak şu görüşler yer al*maktadır:

«İşçilerin menfaatleri, yalnız grev hakkı elde etmek, *yalnız toplu sözleşme* yetkisine kavuşmak, yalnız sigorta kanunlarında değişiklikler istemekle olmaz. İşçiler bir bütün olarak devlet yönetiminde sorum taşımalı, *devlet yöneti*minin gidişinde söz ve karar sahibi olmalıdır.

Geri bırakılmış ve büyük emperyalist ülkelerin pazarı durumunda bulunan ve az gelişmişlikten kurtulmak, her bakımdan bağımsız bir ülke durumuna gelebilmek için ikinci bir kurtuluş savaşı veren Türkiyemizde ilerici, devrimci örgütler, bilhassa kollektif eylemde bulunmak zorunluluğundadırlar. Türkiye'mizde sınıfsal örgütlerin başında ve en önünde işçi sınıfını temsil eden sendikalar gelmektedir. Bu gerçekten hareket edersek, Türk işçi sınıfının toplumdaki diğer sosyal *örgütlere öncülük etmesi zo*runluluğu vardır.

Şimdiye dek çeşitli yanıltmalarla işçi sınıfının bir politik güç olması kasten engellendi... Kitaplarında bunları *yazdılar, fakat eylemde yaz*dıklarına karşı çıktılar. İşçi sınıfını kandırdılar. Kendi siyasal örgütlerini ayakta tutmanın ve devlet yönetiminde söz ve karar sahibi olmanın formülü mutlak ve mutlak, en güçlü sosyal sınıf olan emekçi sınıfının oylarının kendilerinden yana kanalize olmasıydı... Bir de kendilerince sağlam bir gerekçe bulmuşlardı... *Bu gerekçeye gözü* kapalı pek çok işçi lideri de yıllar yılı kafa salladı. Sormak gerekir kapitalist sınıf teorisyenlerine: İşçi sınıf bilincine vardıktan sonra neden çeşitli partilerde olsun? Kendi sınıflarının partisinde olurlar. Siyaset madem ki cambazlık, madem *ki kötü* birşey o *halde* neden kapitalist düzende hep siyasetçiler kapitalistlerden?

Madem ki Parlâmentoda söz *sahibi olmak* ve *demokratik* usullerle iktidara geçerek benimsenmiş olan ve işçi menfaatlerini ilk plânda tutan bir programı yürütmek, ancak bir siyasî parti *yolu ile* olmaktadır. Bu durumda yapılacak tercih «dost» bir partiyi seçmek yerine, kendi siyasi partisini kurmak, kurulu olan varsa onu benimsemektir. Amerikan tipi, ideolojiden yoksun ve yalnız toplu pazarlık üzerine dayanan sendikacılık hareketi şimdi eskimiş bir sendikacılık tipidir.»

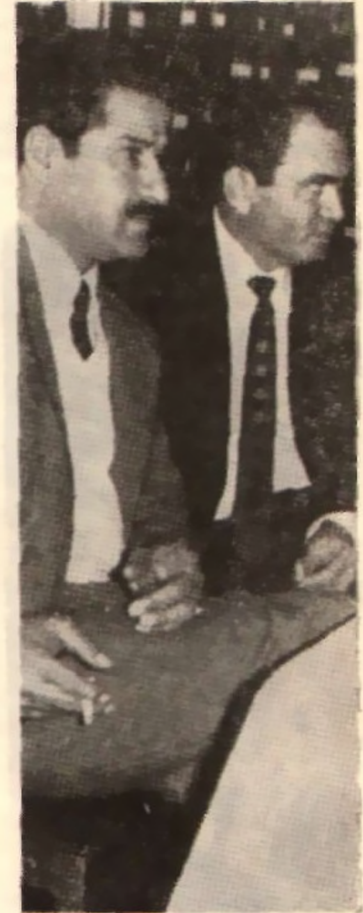
Kongrenin açılışına çağırılan Üniversite öğretim üyeleri, yazarlar, gençlik temsilcileri ve devrimci aydınlar da konuşmalarında Türkiye'nin bugünkü ekonomik ve siyasî yapısını *ortaya* koyarak işçi sınıfının siyasal hayata ağırlığını koyması gerekliliğini savunmuşlar ve egemen sınıflara susturucu cevaplar ver*mişlerdir.*

Kongrede işçi delegeleri de bu görüşlere katıldıklarını bildirmişler, Maden İş Sendika*sı'nın* DİSK'i kurmak suretiyle işçi hareketinde attığı ileri adımı bütünüyle desteklediklerini ve siyasal sendikacılığa dönüşü tasvip ettikleri*ni ortaya koymuşlardır.*

Bilindiği gibi, Amerikanofil Türk-İş Teşkilâtına karşı kurulan Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun kurucuları arasında Lâstik İş, Basın İş ve Gıda İş sendikalarıyla birlikte Maden İş Sendikası da bulunmaktadır. Ma*den İş Başkanı Kemal Türk*ler, ayni zamanda, DİSK'in Genel Başkanıdır.

Türk işçi hareketleri tarihinde önemli bir yer tutacak olan kongre, Maden İş Sendikası Başkanlığına Kemal Türkler'i, başkan yardımcılıklarına Şinasi Kaya, Hilmi Güner, Cavit Şarman'ı ve genel sekreterliğe de Ruhi Yümlü'yü seçmiştir. İki yıl görevde kalacak olan yöneticiler, *önümüzdeki dönemde siyasal* sendikacılık hareketini hızla geliştireceklerini söylemişlerdir.

Egemen sınıfların bütün telâşına rağmen, işçi sınıfı bağımsız bir politik güç olarak siyasî hayatta ağırlığını her geçen gün daha fazla duyuracaktır. Koç'ların, Kocatopçu'ların, Alisbah'ların direnmelerine rağmen...

TÜRKLER KUAS İLE
(DİSK'in kurucuları)

Sollar Sağdır, Sağlar Ölü

***İskatçı kahvelerine döndü gazeteler*... İlkin yer beğendiremedik cenaze sahiplerine... Büyük şehir, tabii İstanbul; her semtin bir meziyeti var... Azim münakaşlardan sonra, Eyüp Sultan'da karar kılındı... Ama neresine Eyüb'ün? bir de o mesele var... Düşün, taşın!.. sonunda, sağlıklarında hiç otomobilden inmemiş olduklarını düşünüp, rahmetlileri türbenin yanındaki otoparka taşıyalım, dedik... Tamam mı? tamam!.. Gelgelelim, şimdi de naaşların *İmralı'dan nakli için hükümete* gün beğendiremiyoruz...**

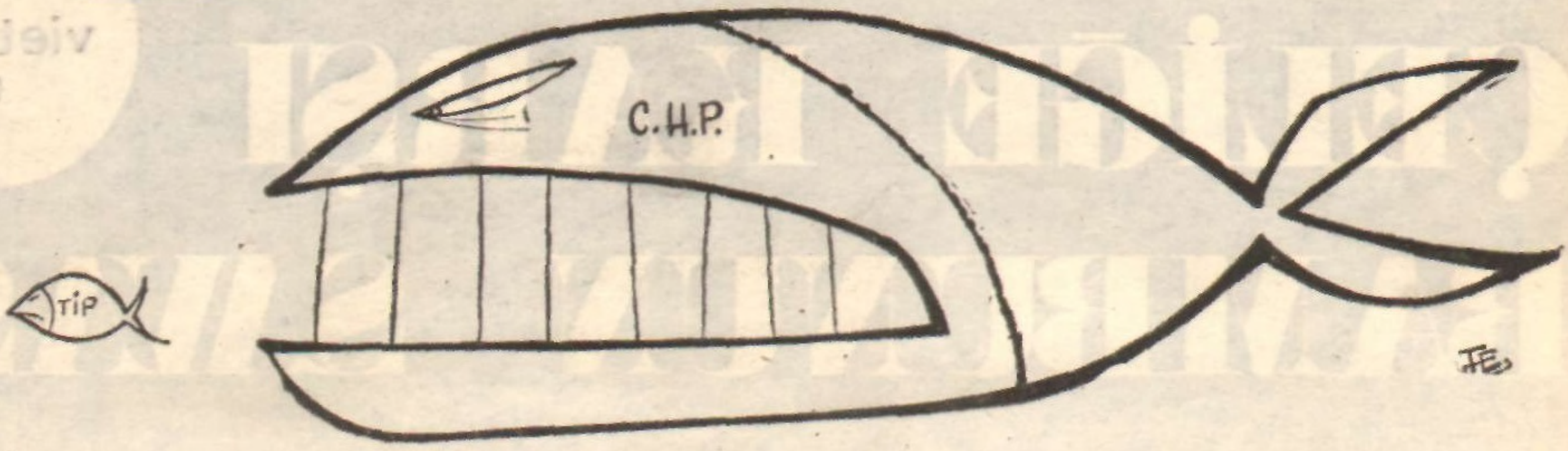
İnan olsun, yüksündüğümden anlatmıyorum size bütün bunları. Ağam-paşam Süleyman da söyledi, Türk milletinin ölülerine saygısını çok görmemek lâzım!.. Halktan biri olsa, neyse; tutar bacağından, atardık çukurun birine. Ama bunlar seçkin kişiler... halkın sevdiği, handiyse aziz mertebesine çıkardığı ve, asıl, galiba, bize daha fazla azizlik etmeden gittiler diye, halkın irtihallerine için için sevindiği kimseler bunlar.. N'âpılsa az.. Bana salâhiyet verseler, alimallah, Cami-ül Ezher'den hafızlar çağırır, Altıncı Filo'nun bandosunu dâvet ederdim merâsime!.. Düşün bir kere!.. bir yandan *tekbir sesleri, bir yandan da Amerikan Deniz Piyadesi* Marşı!.. Ve dizerdim bütün Kore gâzilerini, kimi koltuk değnekli, kimi kör... Yok, kardeşim, yok! n'âpılsa az böyle mubarek ölülerin hâtırâsı için... Ağam-paşam Süleyman da söyledi, ölülere saygımızı çok görmemek lâzım!...

Pekiy ama, **diyeceksin**, Hürriyet'de gördüm geçen gün, Ankara'da dört satılık (!) serseri (!), Hasan-Âli Yücel'in mezarını altüst etmişler. Hani ölülere saygımız vardı? **diye soracaksın... Onu bilmiyecek ne var!.. Hasan Âli Yücel ölü değil bir kere!... SOLCU...**

Can YÜCEL

BU KİM ?

***Her* devrin adamı olan, bir Başbakanın kendisi hakkında** «Bu adam kullanılır, fakat güvenilmez» **dediği ve *ithalâtçılarla* yakın ilişkisi bulunan profesör kimdir?**

«Büyük balık küçük balığı yutar demişler, bok yemişler...»

İşçi sınıfı ve T.i.P. (II)

FETHİ NACİ

"**S**osyalizmin yakın hedefleri ve işçi sınıfı» açısından Türk işçi sınıfı ile Türkiye İşçi *Partisi arasındaki ilişkileri ilk yazımda (ANT, 26* Eylül 1967) çözümlemeğe çalışmıştım. Bu yazıda aynı konunun bir başka görünümünü çözümlemeğe çalışacağım.

Sanayide çalışan vasıfsız işgücünün büyük çoğunluğunu köylü - işçiler meydana getirmektedir. Bunlar, köyle bütün bağlarını koparmayan, bir ayağı şehirde bir ayağı köyde olan işçilerdir; genellikle bir süre fabrikalarda çalışmakta, sonra gene köylerine dönmektedirler. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı'ndaki şu sözler çok ilgi çekicidir: **«Şehre gelen yeni nüfus, kırsal ilişkilerini devam ettirmekte ve bu ilişki işgücü hareketliliğinden beslenme şekline kadar çeşitli alanlarda kendini göstermektedir... Güç şartlara rağmen, şehirleşmenin bu safhasında şehre yeni gelenlerin önceki hayatlarına oranla daha mutlu oldukları anlaşılmaktadır.»** (s. 16).

B*urada, üzerinde önemle durulması gereken* bir durum vardır. Türkiye'deki işçi ücretleriyle köylü gelirlerini karşılaştırmak, bizi çok ilgi çekici sonuçlara götürebilir.

Türkiye'de, 1966 yılında, sanayi işçilerinin ortalama asgari ücreti, işçilere sosyal yardım sağlayan işyerlerinde 11,5 lira, sosyal yardım sağlamayan işyerlerinde ise *12,4* liradır. *Günlük* ortalama işçi kazançları ise, 1965'te, kamu sektöründe 37,85 lira, özel sektörde **20,90** liradır.

Oysa toplam tarım işletmelerinin yüzde 68,78'ini ve işlenen toprakların yüzde **24,8**'ini teşkil eden **1 - 50** dekar büyüklüğündeki **2.132.288** işletmede **çalışan** köylüler için fert başına yıllık gelir sadece 485 liradır. **(Bütün rakamlar Plân'dan alınmıştır. F. N.)** Yani sosyal yardım vermeyen işyerlerinde **en düşük** ücretle çalışan işçiler, bu köylülerin bir yıllık gelirlerini **39** günde kazanmaktadırlar. Toplam tarım işletmelerinin yüzde 27,51'ini ve işlenen toprakların yüzde 41,7'sini teşkil eden 51 - 200 *dekar büyüklüğündeki* 852.825 işletmede çalışan köylüler için fert başına yıllık gelir 1.117 liradır. Yani sosyal yardım vermeyen işyerlerinde **en düşük** ücretle çalışan işçiler, bu köylülerin bir yıllık gelirlerini 90 günde kazanmaktadırlar.

Bu rakamların ortaya koyduğu bir gerçek var: İşçi sınıfının büyük çoğunluğunun içinde yaşadığı sömürü şartları, köyden şehre akın eden işsiz köylü kitleleri için «Önceki hayatlarına oranla daha mutlu» yaşama şartları olmaktadır. Köylü-İşçilerin, bir yandan fabrikalardaki sömürü şartlarını önceki hayat şartlarının üstünde bulmaları, bir yandan da sürekli olarak çalışmayıp sık sık köylerine dönmeleri, bu işçi çoğunluğunun **işçi gibi düşünür** *duruma gelmesini önlemektedir.* Devrimci sendikaların bunları eğitmesi -imkânsız değilse- çok güçtür. Bu çoğunluk, fabrikaların verdikleriyle yetinme eğilimi ve işlerini kaybetme korkusu içindedirler. Çünkü, işe girerlerken, fabrika kapılarında kendileriyle birlikte bekleyen işsiz yığınlarını görmüşlerdir. Burada Frantz Fanon'u anmanın yeridir: **«Gelişmesinin ilk basamağında olan şehir proletaryası bir dereceye kadar imtiyazlıdır. Kapitalist memleketlerde proletaryanın kaybedeceği bir şey yoktur; o, muhtemelen, her şeyi kazanacak olandır. Sömürgeleşmiş memleketlerde ise proletaryanın kaybedeceği çok şey vardır.»** (Les Damnés de la Terre, p. 84)

Geçen yüzyılın ortalarında Marx ve Engels, Avrupa işçi sınıfının sosyal piramidin tabanını teşkil ettiğini söylerlerken şüphesiz haklı idiler. Sınaî devrim döneminde Avrupa proletaryasının hayat şartları, öteki bütün sosyal sınıfların **ve köylülerin** hayat şartlarından çok daha berbattı. (Marx'ın Kapital'de -Birinci Cilt, Beşinci Kitap, s. 67 - 152- İngiltere'deki ve İrlanda'daki feci durumunu anlattığı tabaka «tarım işçileri» dir, «köylüler» değil. Lenin de, **«Rus Sosyal - Demokrasisinin Toprak Programı»** adlı yazısında şöyle diyor: **«Batının toprak sahibi köylüsü halkçı harekette oynıyacağı rolü evvelce oynamış, bugün işçi sınıfının durumuna nispetle imtiyazlı olan kendi durumunu savunmaktadır.»** Bunun için, sınıf çıkarları gibi, devrimci mücadele gibi, köklü değişiklikler gibi fikirler, işçiler arasında kolaylıkla yayılarak, işçilere kolaylıkla nüfuz edebiliyordu. Oysa, genel olarak Üçüncü Dünya'da, **özel olarak Türkiye'de işçi sınıfının durumu daha başkadır; işçi sınıfı ve özellikle sanayi işçileri köylülerin yaşama şartlarından daha iyi yaşama şartları içindedirler.** Dünün köylüleri ya da köylülerinin çocukları olan sanayi işçileri bu gerçeği bittecrübe bilmektedirler. Köyden gelip fabrikalarda **iş bulanların** çoğu, sosyal durumlarının köklü **bir şekilde** düzeldiği inancı içindedirler. **Köylerdeki** gizli işsizlikle şehirlerdeki açık işsizlik **buna eklenince**, iş bulmuş işçilerin **«sömürü şartları»** dediğimiz şartlara bile dört elle sarılmalarına; **fabrika** kapılarında bekleyen işsiz yığınların ise, **Nasrettin** Hoca'nın **«Biraz da biz ölelim!»** demesi **gibi, «Biraz da biz sömürülelim!»** özlemi içinde olmalarına şaşmamak gerekir. Nitekim 1963 - 1966 **yıllarında** yapılan 170 greve katılan işçi sayısı sadece 22.438'dir. Grevler dolayısiyle kaybolan iş günü 873.127'dir. «Bir milyon sigortalı işçinin yılda 300 günlük çalışma gücüne karşılık grevle kaybedilen iş gücü miktarı binde 2 oranındadır. Batı memleketlerinde bu oran bazı yıllarda %2, %3 nispetlerine yükseldiğine göre, yurdumuzdaki iş gücü kaybı Batı memleketlerinin onda birinden daha azdır.» **(Grevler ve Toplu Sözleşmeler, Hilmi Özgen, Cumhuriyet, 29 Ağustos 1967).**

İşçi sınıfının, özellikle sanayi işçilerinin geniş köylü kitlelerine göre, göreceli (nisbi) *de olsa*, daha iyi yaşama şartları içinde bulunuşu, **gizli ve açık işsizlik, işçi sınıfının mücadele gücünü azaltmakta, evdeki bulguru çarşıdaki pirince tercih eden bir zihniyetin gelişmesine yol açmakta, ve mücadele eksikliği işçi sınıfının bilinçlenmesini büyük ölçüde geciktirmektedir.**

Bu konuya devam edeceğiz.

ÇELİĞE KARŞI BAMBUNUN SAVAŞI

Mehmet Ali AYBAR

Amerikan Senatosunun kabul ettiği yeni savaş bütçesi 69.9 milyar dolar. *Aşağı yukarı Türkiyenin 10-12 yıllık* milli geliri. Halkımızın 12 yıllık alın terine bedel olan bu paranın büyük kısmını Amerika VİETNAM halkını ezmek için, bir yılda harcayacak. Savaşın önümüzdeki aylarda daha da şiddetleneceği anlaşılmaktadır. Pentagon çevreleri artık savaşın bir kaç ayda bitirileceği fikrinden vaz geçmiş, uzun yıllar sürecek bir savaşa kendilerini alıştırmış görünüyorlar. KUZEY VİETNAM'ın karadan istilasına izin vermesi için Johnson'a baskı yapıldığı haberleri dolaşıyor. Ve San Antonio'daki son konuşmasında Johnson:

«Amerikanın geleceği Güney Doğu Asyada tayin olunmaktadır» diyor.

Bir yandan da Teksaslı sığır çobanı kurnazlığı ile barış görüşmelerine hazır olduklarını söyleyerek, yeni TIRMANMA'ların, cinayetlerin sorumluluğunu VİETNAM'lılara yüklemek istiyorlar.

Bizim de savaşımız

Son olaylar VİETNAM savaşının mahalli, âlelade bir sömürge savaşı olmadığını ortaya koymuştur. VİETNAM savaşı, hattâ sadece Güney Doğu Asyada hâkimiyet kurma amacı güden bir savaş da değildir. VİETNAM savaşı Amerikan emperyalizmine dünya hâkimiyeti kapılarını açacak nitelikte bir savaştır. Amerika'nın bunca fedakârlığa katlanmasının, «Boy» larını ateşe atmasının nedeni budur. Savaşı Amerika kazanırsa, bütün özgürlük savaşlarına, başlamış ve başlayacak bütün milli kurtuluş hareketlerine, öldürücü bir darbe indirilmiş olacaktır.

Fakat savaşı VİETNAM halkı kazanırsa, fukara VİETNAM halkı koca Amerikayı yurdundan atarsa; bu yalnız Amerikanın değil, bütünüyle EMPERYALİZM'in yenilgisi ve bütün mazlûm milletlerin zaferi olacaktır. Canevinden yaralanan Emperyalizm artık bir daha belini doğrultamayacak, sömürücülük, sömürgecilik tarihe karışacaktır. Zira dünyanın bütün sömürülen, fukara, köle milletleri, daha büyük bir hınç ve yürekle, çığ gibi emperyalizmin üzerine çullanacaklar, işini bitireceklerdir.

VİETNAM halkının savaşı, bundan dolayı bütün mazlûm milletlerin savaşıdır. Ve şüphesiz Johnson'un VİETNAM'la bir tuttuğu TÜRKİYE'nin, fukara halkımızın savaşıdır.

Çeliği yenecekler

1954'te GÜNEY VİETNAM'da 200 «danışman» vardı. 1959'da «danışman» ve «uzman Amerikalıların sayısı 2.000'e yükseldi. 1963'te «danışman» lara silâhlı kuvvetler eklendi. Sayıları 16.500'ü buldu. Bugün ise 7. filo hesaba katılmadan Amerikan işgal kuvvetlerinin mevcudu 480.000 civarındadır. Buna mevcudu 800.000 kişiye varan kiralık peyk kuvvetlerini de eklemek gerek. 1.200.000 mevcutlu modern bir ordu, 2.300 ağır top, 2.300 tank, 4.300 uçak ve 230 savaş gemisi ile korkunç bir savaş makinası ve bunun karşısında 290.000 mevcudu ve hafif silâhlarıyla Milli Kurtuluş Kuvvetleri...

Amerikalılar 1964'te 480 bin ton bomba attılar VİETNAM'a. 1966'da 638 bin ton havadan, 500 bin ton da karadan ve denizden top mermisi yağdırdılar. Her kilometre kareye 3 tonu aşkın infilâk maddesi. Ama halkı dize getiremediler. TIRMANMA politikasının her yeni adımı, Amerikalının her yeni cinayeti, VİETNAM halkının Emperyalizme indirdiği öldürücü darbelerin gücünü arttırdı. Amerikalılarla kiralık adamları, artık SAYGON'da bile kendilerini emniyette hissetmiyorlar. Gerillacıların baskısından, Milli Kurtuluş Kuvvetlerin havan ateşinden, hiç bir yer mâsun değildir artık.

VİETNAM'lılar;

— **«BU BAMBUNUN ÇELİKLE SAVAŞI BAMBU ÇELİĞİ YENECEKTİR»** diyorlar.

Olacak şey değilmiş gibi gelir insana. Ama oluyor işte. Küçücük fukara VİETNAM halkı, zengin koca Amerika'yı yeniyor. Çünkü var olmak için dövüşüyor VİETNAM halkı; özgürlüğü, haysiyeti, ekmeği bağımsızlığı için dövüşüyor; MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞI veriyor.

Amerika'nın zaafı

KURTULUŞ SAVAŞLARI başka savaşlara benzemez. EMPERYALİZM'e karşı halkın savaşıdır bu. Şimdiye kadar halklar, efendilerin sömürü düzenlerini korumak için savaşa sürüldü. Halklar birbirine kırdırıldı. Fakat artık halklar uyandı, uyanıyor. Efendilere karşı, sömürücülüğe karşı dövüşüyor.

EMPERYALİZM'in kökü kazınacaktır. Sömürü düzenin en güçlü, fakat son kalesi olan Amerikan emperyalizmi yenilecektir. «NETİCE-İ KAT'İYELİ MEYDAN SAVAŞI» Anadoluda başlamıştı VİETNAM'da sonuçlanıyor.

Ateş gücü, hareketlilik gibi sırf konvansiyonel faktörler yanında savaş halini bütünüyle kapsayan bütün unsurlar göz önünde tutulursa VİETNAM'ın ağır bastığı, Amerikadan güçlü olduğu görülür.

Amerika haksız bir savaş yapıyor. Kendisinden onbinlerce kilometre uzakta yaşayan, kendisinden kat kat güçsüz, fukara bir halka saldırıyor. Cinayetler işliyor. Ve bütün bu iğrenç işler yavaş yavaş ortaya çıkıyor. Dünyanın en ücra yerlerinde yaşayanlar bile, VİETNAM Savaşının kirli yüzünü öğreniyorlar. Bu arada basit Amerikalı da, Amerikan eri de uyanıyor, gerçeği görmeye başlıyor. Bu Amerika aleyhinde gittikçe ağır basan son derece önemli bir faktördür.

Kuzey Vietnam'da kadın - erkek bütün halk resimde görüldüğü gibi silâhlanmıştır.

AMERİKAN İŞKENCESİ
(İnsanlar başaşağı yakılıyor)

Sömürgecilik devrinin kesin olarak kapandığı bir tarih döneminde yaşıyoruz. Amerika böyle bir tarih döneminde sömürge savaşı yapıyor. Amerika VİETNAM'da yutucu bir bataklığa gömülen bir adam durumundadır. Satın aldığı *kuklalarına bile güvenemiyor.* Hükümet darbeleri birbirini kovalarken kiralık yerli ordudan firarlar gittikçe artıyor. Amerika yerli ortaklarına güvenemiyor, yerli ortaklar da Amerikaya güvenemiyorlar. Bunlar Amerikanın daha çok kuvvet, daha çok silâh getirmesini istiyorlar, fakat daha çok silâh, daha çok kuvvete rağmen netice alınamadığını gördükçe mâneviyatları büsbütün bozuluyor. Bu da aleyhte bir faktör.

Amerikan silâhlı kuvvetleri VİETNAM'da bilmedikleri bir savaş şekli ile karşılaştılar. Stratejileri, taktikleri, silâhları, esas itibariyle «cepheli» bir savaşa göre hazırlanmıştı. Oysa VİETNAM'da cephe yoktur. Bundan dolayı o muazzam savaş makinası tam randımanla çalıştırılamıyor. Savaş muhasebesi altüst oluyor. Uçaklar, tanklar, tesirli şekilde kullanılamıyor. Üstelik VİETNAM'lı savaşının, belirli bir noktada değil de, her yerde olması ve görünmemesi, en beklenmedik zamanlarda en öldürücü vuruşları yapması, Amerikalıları şaşkına çeviriyor, morallerini perişan ediyor. Ani baskınlar, kuvvetlerinin büyük kısmını garnizonların ve çevrelerinin korunması, savunulması için, ihtiyatta bulundurmaya *zorluyor. Aşağı yukarı* kuvvetlerinin 1/3'ünü, garnizonların iç güvenliğini sağlamak için, 1/3'ünü çevrenin güvenliği için ve ihtiyat olarak ayırıyorlar. 1/3'ünü de savaşa sürüyorlar. Oysa savaşa sürülen birlikler **«düşmanla»** karşılaşmıyor da, görünmeyen **«düşman»** bütün gücüyle garnizonlara baskın yapıyor. DA NANG gibi müstahkem bir üsse bir kaç dakikada en ağır darbeler indirilebiliyor. Amerikalılar **«görünmeyen»** bir düşmanla karşı karşıyalar; diken üstünde oturuyorlar.

Nihayet arazi durumu, iklim şartları da Amerikalılar aleyhinde bir faktördür. Bütün *bunlara savaşın son derece* kötü yönetildiği, Amerikalıların sık sık strateji değiştirdikleri de eklenmelidir.

Oysa VİETNAM'lılar kurtuluş savaşı vermenin üstünlüğü içindeler.

Halkın savaşı

VİETNAM halkı yedisinden yetmişine, bütünüyle ve bütün gücüyle savaşıyor. Herkes, çocuklar, kadınlar, ihtiyarlar, güçleri ve yetenekleri ölçüsünde, içinde bulundukları duruma göre savaşa katılıyorlar. *Herkes Amerikalıyı* vuracak, Amerikaya zarar verecektir. Gece gündüz durmadan, ne zaman nerede olursa...

Bütün araçlar savaşın emrindedir. Her şey savaş için kullanılmaktadır. Her âlet bir silâhtır. En basit şeylerden silâh yapılır. Karıncalardan, ateş böceklerinden, arılardan, yılanlardan bile yararlanılmaktadır.

Her türlü faaliyet savaşa yönelmiş-

22 Ağustos bombardımanından sonra Hanoi'nin hali (Fotoğraf, bombardıman sırasında Hanoi'de bulunan Russel Mahkemesi Soruşturma Kurulu Başkanı Aybar tarafından çekilmiştir.)

Vietnam'lılar tarlada dahi omuzda silâh çalışmaktadır.

Bu topyekûn bir savaştır. Ekonomi... sanata kadar her alan savaş rejimi... tabidir. VİETNAM'lı savaş için, sa... kazanmak için yaşıyor.

VİETNAM ölüme her an rest çeken... ülkesi. Her gün, her saat, her da... ölümle karşı karşıya olmak ve ölü... yenmek. Teker teker ölüme yenilse... bile, halk olarak, küllece ölümü her ..., her saat, her dakika yenmek. Ve ...mü yene yene güçlenmek, türlü türlü hünerlerle donanarak, olanaklar yetenekler kazanmak...

Bugün 22 yaşında olanlar gözlerini savaşta açmışlar; savaşta büyümüşler. Babaları anaları Fransızlarla dövüşmüş. Onlar da Amerikalıyla dövüşüyorlar. 4-5 yaşındaki çocukların şaşırtıcı olgunluğu bundandır. Başka türlü insan bunlar; ateşin arıttığı insanlar.

VİETNAM'lının savaşı devrimci bir savaştır. Savaş toplumun temel yapısını değiştirmektedir. Emperyalizme karşı savaş, ister istemez dış ve iç sömürü ilişkilerinin kökünü kazımaktadır. Vatan topraklarını kurtarmanın aynı zamanda sömürüden kurtulmak olacağını bilmek, VİETNAM'lıyı yenilmez bir savaşçı yapmaktadır.

Kurtuluş savaşlarında cüret etmek, kararlı olmak ve döğüşmesini bilmek; düşmanı ve kendini, savaş alanını ve şartlarını SOMUT olarak bilmek, stratejinin ve taktiğin temel ilkeleridir. VİETNAM halkı bu ilkelerden hareket eden bir taarruz savaşı veriyor.

Herkes, yedisinden yetmişine, HALK SAVAŞ'ı eğitimi görüyor. Halk silâhlıdır. İşçiler, köylüler işlerine silâhla gidiyorlar. Müstevli Amerika'lıyı, her an, her yerde silâhla karşılamağa hazırdır halk.

Yönetici ordu ve halk kaynaşmıştır. İşbölümü o şekilde işler ki, halk her yerde, her işte ağırlığını duyurur. Halkın dışında ve üstünde ne yönetici, ne ordu vardır. Yaşayışta, giyinişte fark yoktur. Bakanlar da, komutanlar da, genel müdürler de, aynı basit gömlek ve pantalonu giyerler; aynı basit ve temiz hayatı sürerler. Başbakan PHAN VAN DONG bizi kabul ettiği zaman, sokaktaki insanın giydiği kısa kollu gömleği ve pantalonu giyiyordu. Ve çıplak ayaklarında sokaktaki adamın giydiği sandallar vardı. En düşük gelirle en yüksek gelir arasındaki fark sadece beş kattır. (Türkiye'de 22 bin kat). En düşük ücret 50 dondur (1 dolar 5 don). En yüksek ücret HO Şİ MİNH'in aylığı: 250 dondur.

VİETNAM halkının **«müttefiksiz»** savaşması da ayrı bir güç kaynağı oluyor. VİETNAM'da bir tek yabancı üniforma görmedik. Ne Sovyet, ne Çin askerine, subayına rastladık. Şüphesiz silâh ve malzeme yardımı yapılmaktadır. Ama ne **«ortak savunma»** üssü, ne de **«müttefik»** kuvvetler vardır. Halk yurdunu kendi gücüyle savunmanın şevki ve gururu içindedir.

Bu kurtuluş savaşlarını öteki savaşlardan ayırdeden çok önemli bir noktadır. Kurtuluş savaşları esas itibariyle **«müttefiksiz»** yapılan, stratejisi ve taktiği yurt sorunları içinde ve yurt ölçüsünde saptanmış savaşlardır. Savaşı halk yaptığı, halkın dışında bir ordu olmadığı için, yurt topraklarının geçici bir süre için bile olsa bırakılması ve sonradan kurtarılması söz konusu değildir, olamaz. Kurtuluş savaşlarında özgürlük, bağımsızlık, yurdun birliği, bütünlüğü için dövüşülür ve yurt topraklarında ölünür. Sağ kalanlar yurt topraklarında zafere ulaşırlar.

Varto gibiydi...

VİETNAM halkının bu savaşta üstünlüğünü sağlayan belli başlı basletleri cesareti, dayanıklılığı, sükûneti, üstün zekâsı ve örgütlenmeye olan yatkınlığıdır.

Hanoi'nin merkezi, biz oradayken birkaç sefer ağır şekilde bombalandı. 22 Ağustos'a rastlayan bombardımanda şehrin en kalabalık, en işlek sokağı olan HUE caddesine 3-4 ağır infilâk bombasıyla misiller isabet etti. Halkta en küçük bir korku ve telâş işareti göremedim. Milis kuvvetlerine mensup olanlar silâh başı ettiler. Sokaktakiler de bisikletlerini bir kenara bırakıp sığınaklara girdiler.

Bu kişisel sığınaklar harika bir buluş. Şehirlerde, köylerde toprağı insan boyunda, kuyu gibi kazımışlar. Bir de kapak yapmışlar. Hava akımlarında halk bu sığınaklara giriyor; kapağı kapatıyor. Bomba sığınağın tam üstüne, ya da pek yakınına düşmezse kurtuluyor. Bilyalı bombalara karşı ise, içindekini kesin olarak koruyor.

Hanoi'de bütün sokakların iki yanında, 4-5 metre aralıkla bu sığınaklardan yapılmış. Ayrıca 50-60-100 kişi alabilecek, büyük sığınaklar da var.

Halk tehlikenin geçtiğini haber veren düdükler ötene kadar sığınaklardan çıkmıyor. Hoparlörler, Amerikan uçaklarının durumu hakkında halka devamlı bilgi veriyor. HUE sokağı bombardımandan sonra VARTO gibiydi. Kalın bir toz bulutu. Yıkıntılar, çöküntüler. Taş toprak; kırılıp devrilmiş ağaçlar; elektrik kabloları, direkler, yolu kapatmıştı. Milisciler, kurtarma ekipleri kazma kürek ve el arabalarıyla, buldozerlere yardım ediyorlardı. Bağırma çağırma yoktu. Sükunetle çalışılıyordu. Enkaz altından cesetler, yaralılar çıkarılıyordu. Yaralılar da bağırmıyordu. Arada bir megafonla bir şeyler söyleniyordu. Şuracıkta bir ana son bir gayretle yavrusunu korumak istemiş. Kazmalar önce bir eli ve bu elin korumak istediği ezilmiş bir çocuk kafasını meydana çıkardılar. Bakamadım.

Sokağı trafiğe kapatmışlardı. Bir yandan bir yana bir kurdele çekmişler. Başında ne polis, ne süngülü. Herkes işi gücüyle meşguldü. Bisikletler kurdelanın önünden yavaşlamadan geçip gidiyordu. Dinelen **«Meraklı»** grupları yoktu. Biri sormuş otel müstahdemlerine, HUE sokağını görüp görmediklerini. Yakındı bizim otele. **«Hayır! gidip görmedik. Çalışanlara engel oluruz»** demişler Halkın içten gelme disiplini. VİETNAM'da Amerika ile işte böyle bir halk savaşıyor.

«Yenilmeyeceğiz!»

Başbakan PHAN VAN DONG zayıf ince kemikli bir insan. Uzun boylu hissini veriyor. Kelimelerini arayarak hatasız bir Fransızca konuşuyor. Biraz kitabi ve eski bir fransızca. Hapiste kendi kendine öğrenmiş.

«Amerika her vasıtayı kullanacaktır bu savaşı kazanmak için; ama savaşı biz kazanacağız» diyor.

«Biz herşeyi göze aldık» diye devam ediyor. **«NİMH BİNH'i, PHAT DİEM'İ, PHULY'i gördünüz. HANOİ'u da yerle bir edebilirler. Hazırız. KUZEY'i istilaya kalkışabilirler. Ona da hazırız. Dayanmasını biliriz biz. Sonunda zaferi sağlayan darbeyi biz vuracağız. Elbette barış isteriz. Ama Amerikalıların bize dayatacağı köleleştirici bir barışı asla kabul etmeyeceğiz.**

Savaş uzun sürecektir. VİETNAM halkı meşakkate dayanmasını bilir. Kendisinden daha güçlü görünen düşmanları yenmeğe alışıktır. Sabırla, akılla dövüşmesini bilir. Tarihte Mongolları yendik. Mongollar o devrin Amerikasıydı.

Bizim ileri sürdüğümüz dört noktada toplanan barış şartları makuldür. Milli Kurtuluş Cephesinin 5 noktalık teklifleri de makuldür, haklıdır. Amerika her şeyden önce VİETNAM'ı kayıtsız şartsız terk etmeyi kabul etmelidir. Bu şart tahakkuk edene kadar savaşa devam edeceğiz.

Savaşta olmamıza rağmen üretimi arttırmayı başardık. Hektar başına 5 ton pirinç yetiştirince hepimizin karnı iyice doyacak.»

Başbakan konuşurken iki kere **«Alarm»** düdükleri öttü; uçaksavarlar ateş açtı. Bahçeye açılan demir kapılar kapandı.

PHAN VAN DONG:
«Savaş havadan kazanılmaz» dedi.

Öğretmen kıyımına direniş

● Antalya'da bin öğretmen baskı girişimlerine karşı direnmeye ant içerek Millî Eğitim Bakanı'na haksız tasarruflarını durdurması için mehil verdi. Öğretmenlerin mücadelesine devrimci güçler ve halk da sahip çıkıyor.

Antalya'da yapılan toplantıya katılanlar (üstte), konuşmacılar (ortada) ve öğretmenler Atatürk Anıtı önünde and içiyorlar (altta).

Millî Eğitim Bakanlığı'nın son zamanlarda «öğretmen kıyımı»na hız vermesi, öğretmen kitlesinde büyük tepki yaratmış ve geçen pazar günü Antalya'da düzenlenen bir toplantıda gayrimeşru tasarruflarını durdurması için *Millî Eğitim Bakanı İlhami Ertem'e* 29 Ekim'e kadar mühlet verilmiştir.

TÖS Genel Başkanlığı'nca Antalya Öğretmenler Lokalinde düzenlenen törene 2 bine yakın öğretmen katılmış, bu tarihe kadar gayrimeşru tasarruflara son verilmediği takdirde Anayasa'nın kendilerine tanıdığı direnme hakkını kullanacaklarına andiçmişlerdir;

Geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi, Millî Eğitim Bakanlığı Antalya'da görevli öğretmenlerden Adnan Kadıoğlu, Saffet Çalışır, Tevfik Şahin, Bekir Ünal, Rahmi Vural, *Ahmet Güney ve Ömer Serin*, Millî Eğitim Müdürü'nün tutumuna karşı çıktıkları için *Doğu illerine sürülmüşlerdir.* TÖS'ün direniş toplantısı bu yüzden öğretmen kıyımının *en yoğun olduğu Antalya ilinde* yapılmıştır.

Toplantıda TÖS Şube Başkanı Rahmi Vural, Millî Eğitim Bakanı'nın bu tasarruflarının nedenini şöyle açıklamıştır:

«Bu davranışların gerisinde Anadolu'nun bereketli topraklarını Türk halklarının sefaleti pahasına sömüren Ahmet Ağa'lar, Yaşar Kemâl'in İnce Memed'indeki Abdi Ağa'lar vardır. Bu davranışların gerisinde Vietnam halkının çeyrek asra yaklaşan ıstırapları vardır. Bu davranışların gerisinde Kongo kahramanı Lumumbanın alçakça canına kıyan emperyalizm vardır. Bu davranışların gerisinde gizli el CİA ve onun komutanı Teksas canavarının kanlı, kirli elleri vardır. Türk toplumunun haysiyeti ve çıkarları uğruna düşüncelerimizi dile getirmek suç ise, ilgililer iyi bilsinler ki, suçu işlemeğe devam edeceğiz. Hakkımızda uygulanacak engizisyon mezalimi, bizim vatanseverlik ölçümüz olacaktır. Petrolden, madenden *bahsedilmesini* çıkarlarına uygun görmeyen, Türk öğretmenini bir mezarlık bekçisi *olarak görmeyi arzu eden* zihniyet ergeç kamu vicdanında mahkûm olacaktır.»

TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt da toplantıda konuşarak şunları söylemiştir:

«Yeni ders yılı başlıyalı beri Türkiye öğretmenlerine yapılan baskılar, işkence derecesine varmıştır. Öğretmenlik, bizzat Bakanın düşmanlık duyduğu bir meslek olmuştur. Bakan karacahilliğin bir müttefiki gibi hareket etmekedir. Öğretim özgürlüğünü ve meslekî örgütlenmeyi boğmak istiyor. Antalya'da sendika ve dernek yöneticisi yedi öğretmene yapılan nakil işlemi, hür sendikacılığa ve öğretmenliğin şerefine yapılan tecavüzün tipik bir örneğidir. Buna bütün Türkiye'de esef edilmektedir. Sorumluları bir daha uyaracağız. Uyanmazlarsa, direnme hakkımızı kullanacağız. Cumhuriyetin temel ilkelerine uygun olan bir millî eğitimi ve meslekî haklarımızı teslim etmiyeceğiz.»

Türkiye Öğretmen Dernekleri Federasyonu Başkanı Prof. Bahri Savcı da Bakanlığın tasarrufunu şöyle eleştirmiştir:

«Antalya öğretmen kuruluşları yöneticilerini çil yavrusu gibi dağıtan tasarrufu gayrimeşrû sayıyoruz. Bu tasarruf hukukça geçerli nedenlere dayanmıyor. Hukukun muteber saydığı usuller dışındadır. Yâni usulüne göre itham yapılmamıştır. İdari ve kazai mâhiyette inceleme yapılmamıştır. İlgililerin haberi bile olmamıştır. Bu bir sindirme politikasıdır. Bu kanunsuz tasarrufları çok tehlikeli olan bir siyasal baskı sayıyoruz. Bu, ufak politikacıların zoru ile bütün yurtta uygulanmak istenen bir genel siyasal baskının bir yeni gelişmesidir.

Millî Eğitimde hiza...

Okulların açılmasıyla, çilekeş öğretmenlerin daha zor bir dönem içine itilmesi bir oldu. Millî Eğitim Bakanı, ilk kez Karadeniz gezisinde bunun bütün belirtilerini açığa *vurdu. Bu geziye kadar,* «makûl bir yönetici» havası yaratır gibi olan İlhami Ertem, seleflerinden hiç de farklı bir düşünüş ve tutumda olmadığını gösterdi.

Bakan, bu gezisinde ilk belirtiyi Çorum'da verdi. Bir ilköğretim müfettişinin «*Yeni Nâmık Kemaller*» ihtiyacından söz etmesine sinirlendi; milletin böyle bir ihtiyacı olmadığını ileri sürerek, ilköğretim müfettişini konuşturmadı.

Samsun'da müfredat programlarına göre, «ulusal servetleri koruyacak biçimde bir öğretim» yapılmasını isteyen öğretmenlere: «Petrolün ne olduğunu öğreteceksiniz, ama petrol dâvasına girmeyeceksiniz, girerseniz politika olur!» dedi. Selefi ünlü Orhan Dengiz de öğretmenleri sadece ABC sınırları içinde tutmak sevdasındaydı.

Daha önce, Erzurumlu sendikacı öğretmenler Ertem'e, meslek ve yurt sorunlarıyla ilgili bir yazı verdikleri zaman, «Burada sömürü düzeni diye bir söz var. Memlekette sömürü yoktur. Ne demek istiyorsunuz?» diye bağırmış ve *sonra, yetkileri içindeymiş gibi, sendikacı* öğretmenlerin üstüne Bakanlık müfettişlerini göndermişti. Karadeniz gezisi ilerledikçe İlhami Ertem'i öfkelendiren durumlar çoğaldı: «Emperyalizme karşıyız diyorsunuz. Ne emperyalizmi? Memlekette emperyalistler mi var?» diye anokronik sorular sordu. Ordu'da, Trabzon'da; «TÖS, belli bir merkezden emir alıyor, öğretmenleri politikaya itiyor, onu hizaya getireceğim!» dedi.

Bakan, böyle konuştuğu her yerde, öğretmenlerin gülümsemesi ve bilinçli tepkisiyle karşılaştı. Trabzon'da TÖS *yöneticisi Ziya Akgün kendisine:* «Baskı yapıldıkça biz güçleniriz» cevabını verdi. Türkiye öğretmenlerinin hiç bir oyuna gelmeyen ve baskıdan yılmayan çoğunluğu Anayasanın, müfredat programlarının istediği ve milletin muhtaç olduğu eğitimi gerçekleştirmeye azimli olduklarını, bu görevlerini yaparken asla ödün vermeyeceklerini Bakan Ertem'e en anlaşılır bir biçimde sezdirdiler.

Türk milleti, iki yüz yıldan fazla süredir, toplumsal ve ekonomik yapı bozukluğunun yarattığı bir bunalım içindedir. Toprak düzeninde, eğitimde, ticarette, devlet maliyesinde, yönetimde köklü reform istekleri bu kadar derinlerden sürüp gelmektedir. Çoğunluğun hayatı, 1961 Anayasasıyla, sosyal adalet ilkeleriyle, insan hakları ve haysiyetiyle *bağdaşamayacak bir* feci görünüm içindedir. Durumun ivedilikle ve anayasaya uygun olarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Bundan zarar görecek bir azınlık, iç ve dış desteklerle bütün reformcu güçleri karalamakla meşguldür. Her şey, bu köklü reformları yapacak siyasî potansiyeli harekete getirecek olan halk çoğunluğunun uyanmasına *bağlıdır. Halkın* başlıca uyarıcıları öğretmenlerdir. Onun için, daha çok yönetimde, politikada, ticaret ve iş hayatında bütün köşebaşlarını ele geçirmiş olan tutucu ve gerici güçler, en çok öğretmene saldırmakta, onun saçtığı aydınlığı boğmaya çalışmaktadırlar.

Millete yeni Namık Kemallerin gerekli olup olmadığını Bakan değil, millet bilir. Bu gereklik kendini gösterince, öğretmenlerin ve milletin önüne kimse geçemez. Doğru düşünen bir Millî *Eğitim* Bakanı için tutulacak yol, ne olursa olsun, başında bulunduğu öğretmenlerden geri kalmamaktadır. Petrolün ne *olduğunu* öğretecekmiş de, petrol dâvasına girmeyecekmiş! Halbuki asıl öğretilecek budur. Ekonominin ve savunmanın en stratejik maddesi olan petrolün, ne işe yaradığını, neden bütün büyük kavgaların petrol, pamuk ve benzeri maddelerden çıktığını; bu *türlü servetlerin değerlendirilmesi* sırasında yurt çıkarlarının hangi iç ve dış ellerce zararara uğratıldığını; yeri, zamanı ve yaşına göre, sezdirmeyecek olan millî eğitimin masraflarını millete yüklemenin hiç gereği yoktur öyleyse!

Sömürü *düzeni* hakkında da asıl yargıyı millet verecektir. Devletin yayını olan istatistikleri görebilen herkes, toprak konusunda, eğitim konusunda, ilâç ve montaj endüstrisinde, ticaretin iç ve dış bölümlerinde, vergi eşitsizliğinde, *tefecilikte.. çoğunluğun nasıl sö*mürüldüğünü de çok iyi anlıyor. Emperyalizm konusunda, Hindistan örneğinden önceki anlayışta saplanıp kalmış olan Bakan, emperyalizmi hâlâ askerli bir işgal sanıyor. Yeraltı - yerüstü servetlerin işletilmesinde; savunma, ticaret ve şartlı yardım ilişkilerinde, emperyalizmin nasıl yeni hünerlerle, gelişmemiş milletlerin kanını, iliğini *emdiğini öğretmenler kadar bilmediği* için, böyle gülümsenecek konuşmalar yapıyor. Beklediği yumuşak yüzü bulamadığı, tasarladığı korkuyu yaratamadığı zaman: «Politika yapıyorsunuz! Sizi hizaya getireceğim!» diye bağırıyor.

Öğretmenler kanunların sınırını biliyorlar. Yasaklanmış politikanın ne olduğunu da biliyorlar. 624 sayılı sendika kanunu, Bakan Ertem'in yaptığı politikayı *öğretmenlerin yapmasını* yasaklamıştır; milleti karanlıktan ve körlükten kurtarma görevini değil! Anayasa dahil, ilgili bütün kanunlar öğretmene, ulusal çıkarların, bağımsızlığın bilincinden uzaklaştırıcı, uyuşturucu bir eğitim yapmayı yasaklamıştır; göz açıcı, uyarıcı eğitimi değil!

Öğretmenler, bir partinin üyesi, adayı, bakanı değil, milletin öğretmeni olduklarını iyi biliyorlar ve öyle kal-

Antalya'dan sürülen öğretmenler bir arada: Ayaktakiler (soldan sağa) Adnan Kadıoğlu, Saffet Çalışır, Tevfik Şahin, Bekir Ünal, oturanlar (soldan sağa) Rahmi Uyal, Ahmet Güney...

Bu gayrimeşru tasarruflar, sendikal hareketi dumura uğratmak için tertiplenen suikasttan başka birşey değildir.»

Toplantıda diğer konuşmacıların da «öğretmen kıyımı»nı protesto eden konuşmalarından sonra toplu olarak Atatürk Anıtına gidilmiş ve öğretmenler toplu olarak andiçmişlerdir. Öğretmenlerin andı aynen şöyledir:

«Devrimci ve gerçek milliyetçi Türk öğretmenleri olarak andiçeriz ki:

Anyasaya, halkımıza ve demokratik eğitim ilkelerine bağlılıktan dönmiyeceğiz.

Toplumun asıl kaynağı olan halkımızın mutluluğu ve yücelmesi için her çeşit baskıya rağmen bilinçle hizmete devam edecek, asla yılmayacağız.

Bütün baskı girişimleri, karşısında daima gücünü Türk halkından ve Anayasasından alan örgütlü ve kararlı Türk öğretmenini bulacaktır.»

Öğretmenlerin bu çıkışına rağmen Millî Eğitim Bakanı öğretmen düşmanlığına devam etmektedir. Nitekim Antalya toplantısından sonra bir açıklama yapan Ertem, Antalya'dan sürülen yedi öğretmenin **«Memuriuk sıfat ve selâhiyetlerine aykırı hareket ettikleri»** için başka yerlere tâyin edildiklerini ileri sürmüş ve TÖS'ün muhtırasını dikkate almayacağını bildirmiştir.

Bakanın öğretmen düşmanlığını sürdüreceğini gösteren bu tutumuna paralel olarak AP'nin aşırı sağcılarından Genel İdare Kurulu üyesi İhsan Ataöv de TÖS yöneticilerine çatarak, **«Millî Eğitim Bakanı millî iradenin işbaşına getirdiği bir devlet adamıdır. Onu, kalemini, kafasını ve vicdanını yabancı ideolojilere satılmış olanlar takdir edemezler. Direnme hakkı, bu memlekette iki buçuk solcunun kullanacağı hak değildir. Büyük Türk milletinin milliyetçi cephesi de bir direnme hakkını kullanmaya kalkarsa, özledikleri diyarlara kafaları kırılarak gideceklerini unutmasınlar.»** diye tehditler savurmuştur.

Ancak Ataöv'ün tehditlerine rağmen, halk, iktidarın güttüğü emperyalizm paralelindeki millî eğitim politikasının farkındadır ve yer yer direniş göstermeğe başlamıştır. Nitekim Türk öğretmenlere faşist usullerle baskılar yapılırken geçen hafta bir barış gönüllüsü Konya'da ortaokul İngilizce öğretmenliğine tâyin edilmiştir. Öğretmen düşmanı Bakanın yaptığı bu tâyin, barış gönüllülerinin CIA ajanı olduğunu ve Türkiye'nin çıkarları aleyhine çalıştığını bilen halk tarafından tepkiyle karşılanmış ve protesto gösterisi yapılmıştır. Bunun üzerine barış gönüllüsü İngilizce öğretmenliğinden alınarak yerine bir Türk öğretmen atanmıştır.

TÖS üyesi öğretmenlerin Millî Eğitim Bakanına karşı açtıkları direnme kampanyası da, verilen mühlet sonunda gayrimeşrû tasarruflara son verilmediği takdirde, muhakkak ki bütün zinde kuvvetler ve halk kitleleri tarafından benimsenecek, öğretmen kıyımına girişenler yaptıklarına pişman edileceklerdir.

29 Ekim sonrası, eğitim topluluğunda büyük olaylara gebedir.

mak istiyorlar. Politika, Bakan Ertem'in yaptığıdır, öğretmenlerin ve TÖS'ün yaptığı değil. Öğretmenler parti kurmamışlar, sendika kurmuşlar. Sendikayla iktidara gelinmez. Politika iktidara gelmek için çabalamak demektir. Sendikayla mesleğin ve memleketin çıkarları savunulur, mesleğin ve memleketin sözü söylenir. Öğretmenler kendileri iktidara gelmek istemiyorlar, milletin iktidara gelmesi için görevlerini yapıyorlar. Egemenlik milletin olmayacak mıdır yoksa? Milletin iktidara gelmesi için, kişisel ya da zümresel çıkar gözetmeden çalışmak, politika yapmak değil, görev yapmaktır. Bu anlayışla öğretmenler ve onların sendikası, her hangi bir merkezden değil, yüreklerinden ve mesleki mantıklarından emir alıyorlar. Sayın Bakan boşa yoruluyor, bundan güzel hiza olur mu?

Millî Eğitim, yıllardır başarılı bir bakandan yoksundur. Bunu Sayın Ertem de bilmektedir. Ama tek yanlı, özellikle öğretmene yönelmiş öfkeli çıkışlar, onun da başarısını engelleyecektir. Ezdiği ve ezdirdiği öğretmenler onun başarısına yardım etmezler. Bu yardımı ve desteği kazanmadıkça, koskocaman Millî Eğitim düzlüğünde yapayalnız ve gerilerde kalır. Bence, bir an önce Sayın Ertem kendisi hizaya gelmelidir.

Fakir BAYKURT

Casusluk belgesini açıklıyoruz!

Amerika'nın Türkiye'deki diplomatik misyonunun, Amerikan emperyalizmi hesabına nasıl bir casusluk faaliyeti içinde bulunduğu artık kesin delillerle sabit olmuştur. Son olarak, Maden - İş Sendikası'nın geçen haftaki büyük kongresinde, bir Amerikan diplomatının büyük bir cür'et ve küstahlıkla işçi sendikalarına girerek Türk işçi hareketini yozlaştırmak için gösterdiği faaliyet, vesikalarla açıklanmıştır.

Türkiye Maden - İş Sendikası Üçüncü Bölge Temsilcisi İsmet Demir Uluç'un 24 Ocak 1967 tarihinde Sendika Genel Merkezine gönderdiği raporda, DİSK'in kuruluşu sıralarında Amerika'nın İzmir Konsolosu tarafından sendika temsilciliğine yapılan ziyaret anlatılmaktadır. Uluç'un raporu aynen şöyledir:

«20.1.1967 Cuma günü saat 10.30'da Türk - İş 3. Bölge Temsilciliği Eğitim Dairesi Müdürü Altan Sönmez bana telefon etti. 10 dakikaya kadar Amerikan Başkonsolosu ve İşçi Ataşesi ile birlikte sendikamızı ziyarete geleceklerini bildirdi. Maksatlarını öğrenmek amacı ile kendilerini kabul edeceğimi bildirdim. Daha sonra durumu sendikamız Hukuk Müşaviri Avukat Güney Dinç'e duyurdum. O da sendikaya geldi. Ziyaretin başından sonuna kadar konuşmaları dinledi. Telefonla bildirildiği gibi 15 dakika sonra İzmir Amerikan Başkonsolosu ile Ankara'daki Amerikan Sefarethanesi Çalışma Ataşesi (Labour Attache) Bruce H. Millen olduklarını söyleyen iki kişi ve bir de tercümanları sendikamıza geldiler. Normal nezaket görüşmelerinden sonra ziyaret maksatlarını ortaya koyan bazı sorular yönelttiler.

Bir saat kadar süren ziyaret sırasında tesbit ettiğim ve gelenlerin maksatlarını açığa koyan soru ve konuşmalarını madde madde aşağıda belirtiyorum.

— Sendikanız İzmir'de hangi işyerleri ile sözleşme yapmıştır?

— İzmir'de ne kadar üyeniz vardır?

— İzmir'deki en büyük işyerleri size mi, yoksa Metal - İş'e mi bağlı?

— Türk - İş'in bölünmesine taraftar mısınız?

— DİSK'in kaç kurucu sendika olarak üyesi vardır? Bunların dışında müracaat edenler var mıdır? DİSK'e karşı olanları nasıl ezeceksiniz? Böylece katılan sendikalar ile birlikte DİSK'in üye işçi sayısı kaç olacaktır?

— DİSK'in kuruluş sebepleri nelerdir? Bu kuruluş Türk - İş'i bölmek suretiyle işçi hareketini parçalamıyor mu?

— Türkiye'deki sendikacılık Amerika'daki şekilde gelişmektedir. Yani her iki memlekette de sendikacılık politika dışında ve partiler üstü bir çalışma usulü izlemektedir. Bunun böyle olması işçiler bakımından çok yararlıdır. Sendikaların politikayla uğraşmaması gerekir. Sendikaların bir siyasi partinin organı olarak kurulup gelişmesi ise çok zararlı ve tehlikelidir.

— Amerikan işyerlerinde ödenen işçi ücretleri, Türkiye'deki ortalamaya göre tesbit edilmektedir. ABD. bir işveren olarak piyasa şartlarının üzerinde ücret ödeyemez. Aksi halde rekabet bozulur.

— 1965 milletvekili seçiminde emekçinin partisi olduğunu söyleyen TİP ancak yüzde 3 oy almıştır. Bu durumda Türk işçisinin uyanmakta olduğu nasıl iddia edilebilir? Bu oyları da işçiler vermemiştir.

Yukarıda belirttiğim konuşmalar, kanaatimce misafirlerin maksatlarını açıklamaya yeterlidir. Diğer şubelerimiz ve DİSK'e katılan öteki sendikacıların yöneticileri ile de bu şekilde ve daha ileri temaslara girebilirler. Ziyaretin Türk - İş kanalı ile hazırlanmış olması ayrıca dikkati çekicidir.

Görüldüğü gibi, Amerikalılar'ın hiçbir bağımsız ülkede görülmeyen bu cür'et ve küstahlığı yanında Türk işçi sınıfını temsil etmek iddiasındaki Türk - İş Konfederasyonu da bu casusluk faaliyetine aracılık etmektedir.

Türk - İş'in niçin Amerikalılardan para aldığını yukarıdaki vesika bütün çıplaklığıyla ortaya koymuştur. Evet, Türk - İş dolar karşılığında Amerikan emperyalizminin emellerine hizmet etmektedir!

Sefalet ülkesinde istibdat Taç giydi

● İran halkı sefaletin ve terörün pençesinde kıvranırken Şah'ın binbir gece masallarını andırır törenle taç giymesi Yirminci Yüzyıl'ın utanç verici olaylarından biridir.

Yirminci Yüzyıl'ın en utanç verici rejimlerinden birini kuran İran Şahı Rıza Pehlevi, geçen Perşembe günü, sefaletin pençesindeki halkı ile alay edercesine, milyonlara mal olan bir törenle taç giymiştir.

Türk halkını burjuvazinin istediği gibi şartlandırmakta yarış eden Bâbıâli basını da, 1646 mücevherli tacın Şah'ın başına geçirildiği törene, birinci plânda yer vermiş, günlerce törenin hazırlıkları ve tafsilâtı tefrika edilmiş, Orta Doğu savaşına dahi bir muhabir göndermekten kaçınan gazeteler, özel muhabirlerini bu töreni izlemek için seferber etmiştir.

«Şarkın bugüne kadar gördüğü en muhteşem taç giyme töreni» olarak nitelendirilen bu törenle, İran tarihinde ilk defa bir hükümdar taç giymiş bulunmaktadır.

Resmi açıklamaya göre **«Taç giyme töreni bugüne dek çok büyük masrafları gerektireceği için yıllardır geciktirilmiş ve Şah ancak Süreyya ile dokuz yıllık izdivacında nasip olmayan evlâtlara ve Veliahta Melike Farah ile evliliğinde kavuştuğu ve İran'ın birçok ekonomik dertleri halledildiği için bu törene karar vermiştir.»**

Oysa İran'ın ekonomik sorunları, halledilmiş olmak şöyle dursun, her geçen gün daha da artmakta ve İran halkı yirminci yüzyıl için utanç verici bir sefalet içinde kıvranmaktadır. İran halkının büyük çoğunluğu asgari insanca yaşama imkânlarından yoksundur. O kadar ki, Şah'ın resmi organı olan İttilâat Gazetesi dahi, İran'da hâlâ keşfedilmemiş köyler olduğunu açıklayarak her kim yeni bir köy keşfederse kendisine mükâfat verileceğini ilân etmektedir. Blucistanda köylüler hâlâ ot yiyerek hayatlarını devam ettirmekte, çoğu çocukluk ve gençlik çağlarında açlıktan can vermektedir.

Yine İttilaat ve Keyhan gazetelerinde açıklanan ihracat ve ithalât rakamları Şah rejimini İran'ı nasıl bir ekonomik çöküntüye sürüklediğini ortaya koymaktadır. Musaddık'ın Başbakan olduğu 1952 yılında ithalât tutarı 5.031.400 Riyal ve ihracat 5.837.500 Riyal iken, 1960'da ithalât korkunç bir yükselişle 52.607.100 Riyal" bulmuş, ihracat ise 8.359.800 Riyal'de kalmıştır.

Bu ekonomik ve sosyal çöküntü içerisinde Şah iktidarını devam ettirebilmek için korkunç bir terör rejimi kurmuştur. İstibdada karşı en güçlü direnişi gösteren üniversitelilere olmakdık zulüm yapılmaktadır. Zu zalim tutumun sayısız örnekleri vardır. Tahran'da rejime karşı çıktıkları için tutuklanan üniversitelilere olmadık işkenceler yapılmakta, kız öğrencilerin ırzına geçilmektedir. Terör, İran dışındaki öğrencilere de teşmil edilmektedir. Meselâ geçen yıl bir İranlı öğrenci Şah'ın isteği üzerine Türkiye'den sınır dışı edilmiş, İngiltere'de Şah aleyhine gösteri yapan İran'lı öğrenciler Şah'ın ajanları tarafından bıçaklanmış, Almanya'da iki öğrenci kaçırılmış, Amerika'da bir öğrencinin gözü patlatılmıştır. Son gelen haberlere göre, önümüzdeki yıldan itibaren İran'lı gençlerin başka ülkelerde öğrenim yapmaları da yasaklanacaktır.

İşte böylesine insanlık dışı şartların hüküm sürdüğü bir ülkede İran Şahı, sadece taç giyme töreninde bineceği atı 12 bin lira'lık mücevherle donatmış, Kraliçesine 600 milyon lira değerinde taç yaptırmış, Almanya'dan yarım milyon liraya şeffaf bir banyo getirtmiş, ziyafet için başka ülkelerden 3,5 milyon liralık sofra takımı satın aldırmıştır. Tahran'ın ışıklandırılması için 30 Milyon

Müste... Hüküm... ile eşi şaşaa ... debdebe içinde yaşarken sefaletin pençesinde... İran halkı, ... ufak direnişte kurşunlan... maktadır.

Lira sarfedilmiş, 1 Milyon 600 Bin Lira'lık havai fişek alınmıştır.

Ayrıca milyonlarca lira sarfedilerek dünyanın her köşesinden 3500'e yakın kişi taç giyme törenine davet edilmiştir. Bunlar arasında armatör Onassis'ten Ye Ye Kralı Johnny Hallyday'e, Marlon Brando'dan Brigitte Bardot'ya kadar çeşitli zümrelere mensup kimseler vardır.

Şah bu törenle İran'ın güllük gülistanlık olduğunu bütün dünyaya göstermek çabasındadır. Tören sırasında halkın tepkisini önlemek için 25 Bin asker, 5 Bin jandarma, 800 Savak ve 2 Bin polis ajanı âsayişi sağlamakla görevlendirilmiştir.

Bir hafta süre ile binbir gece masallarını andırır bir debdebe içinde yapılacak bu taç giyme töreni ile müstebit İran Şahı dünya kamuoyunu kandırabilecek midir? İran halkının sefaletini gizleyebilecek midir?

Törende bulunanlar belki görüntüye aldanıp bu ihtişamın altındaki acı gerçeği görememektedirler. *Kapitalist* çevrelerin kontrolundaki basın, okuyucularına bu töreni bir masal havası içerisinde yansıtarak kitleleri kandırmakta ve İran'ı bir cennet diyarı olarak tanıtmaktadır.

Ama unutulmamalıdır ki, İran halkının, kendi sefaletiyle alay edercesine yapılan bu muhteşem tören, Şah istibdadına karşı infiali bir kat daha şiddetlendirmektedir ve bu biri kim ergeç bir gün kahredici bir patlama halinde mukadder sonucunu verecektir.

Şah bu yüzkarası törenle kendi sonunu biraz daha yaklaştırmıştır. Bütün gözboyamalara rağmen, Şah'ı da, tarih sayfalarına lânetlenmiş olarak geçen bütün müstebitlerin ibret verici âkıbeti beklemektedir.

TERÖR — TERÖR...
(Halkın nasibi...)

DIŞ YORUM

Yine Kıbrıs Sorunu

Türkiye'nin Amerikan emperyalizmine karşı çıkarak Kıbrıs Sorununu olumlu bir sonuca ulaştırması mümkündür... Ama Demirel - Çağlayangil ikilisi bu cesur politikayı izlemek iktidarından yoksundur...

Geçen yazımda, Amerikan emperyalizminin siyasi alanda yedek kişiler bulundurmak yönteminden söz açmıştım. Örneğin Güney Vietnam'da yıpranan her hükümet başkanı arkasında daima yedek başkanlar bulunduran, böylece halkın bıkkınlık duygularını yatıştırmak için hükûmet değişikliklerine başvuran Amerikalıların tutumu, askerî deyimle «Önceden hazırlanmış mevzilere yerleşme» manevraları ile kıyaslanabilir.

Vaşington bu metodu Türkiye'de de uygulamayı, tâ 1946 seçimlerinden beri sistemli olarak yürütmüş, Halk Partisi iktidarda iken Demokrat Parti ile temâsa geçmiş, Demokrat Parti iktidarda iken darbe hazırlayan subay grupları ile ayrı ayrı ilgilenmiş, Millî Birlik iktidarda iken Demokratlardan arta kalanlarla bağlar kurmuş, Adalet Partisi iktidarından beri, ne olur ne olmaz, başka başka çevrelerle ve gruplarla siyasî yoklamalarda bulunmuştur.

Bu manevraların hedefi nedir? Hedef, kim gelirse gelsin, Amerikanın ana çıkarlarına karşı koymamasını sağlamaktır. Yâni:

Amerikan üslerine dokunmama,

Amerika'nın uygun bulduğu paktlardan çıkmama,

Amerika'nın iktisadi çıkarlarına karşı komama.

Başka deyimle Amerika'nın yörüngesinden çıkmamak şartiyle, her iktidar adayına değişik ölçüde ve metodlarla destek olmak, onu kendine çekmek, Amerikalıların denenmiş ve oldukça başarı kazanmış siyasî yöntemidir. Kimi memlekette «sondajlarla» yetiniliyor, kimi yerde daha da ileri giderek maddî desteklerle ve pazarlıklarla anlaşmalar perçinleniyor.

Menderes siyasetinin halk oyunda tepkiler yarattığı görülünce ve sosyalist memleketlerle müsâdesiz anlaşmalara gidebileceği tahmin edilince, Amerikan gizli servislerinin sondajlara giriştiği, olumlu cevaplar alınca, «tarafsız kalma» yolunu seçtikleri rivâyetleri yanlış mı? Ne olursa olsun, Amerikan çıkarlarına sekte gelmiyeceğini bilen bu gizli servisler, Menderes'e, hattâ Amerikan sefirine bile haber vermemişler, bilgileri dâhilinde hazırlanan darbeyi sessizce beklemişlerdir. Bu yüzden 27 Mayıstan önce hükûmetine «Menderes is here to stay» diye tel çeken Amerikan Sefirinin küçük düşmesinde sakınca görmemişlerdir. State Department' la C.I.A. her zaman aynı ata oynamaz demek istiyorum... Şimdi Sayın Demirel dış ülkelerde gezedursun, gizli servislerin yeni ihtiyat adaylar peşinde olacaklarını düşünmemek için sebep yok.

Yunanistan'da ise bir süreden beri aynı şeyi görüyoruz. Gerçi faşist cunta kendisine verilen ödevleri harfi harfine yerine getirmiş, soldan sağa kadar binlerce bağımsızlık taraftarlarına işkence etmiş, onları kamplara, hapishanelere, sürgün yerlerine göndermiş fakat çabucak da aşınmış, Yunan milletinin, dünya halkoyunun gözünden düşmüştür. Üstelik iktisadî bakımdan işler sarpa sarmaya yüz tutmuş, politik bakımdan Avrupa Birliği cuntaya somurtmuş, faşist subayların elini, Bay Demirel'den başka, kimse sıkmamıştır. Böyle durumlarda Başkan Johnson ve genellikle Amerikan siyâseti, kendi suçlu değilmiş gibi tavırlar takınır, el altından yedeklerini hareket ettirir, halkı aldatmak umuduyla figüranları değiştirmek hokkabazlıklarına girişir. Kanellopulos'un cuntaya karşı açık çıkışı, kıralın Vaşington dönüşü cunta subaylarına çalım satması, «yeni mevzilerin» hazırlandığına tanıklık etmektedir. Faşist manevrayı sürdürmekle, Başkan Johnson sola kayışı hızlandırdığını kavrayabilmiş, yeni tedbirler düşünmüştür.

Her gün, her an acı çeken, kahrolan, boş vaatlerle aldatılan Kıbrıslı Türkler için bu olayların anlamı nedir?

Onlar için tehlike geçmemiştir. Vaşington cuntadan olduğu gibi, kıraldan da, sağcı iktidar yedeklerinden de, Kıbrıs'ta üs kurma projelerine olumlu cevaplar almış, Enosis'i tekrar vaadetmiştir.

Türkiye'nin tutumu

Ya Türkiye?

Türkiye pasif siyasetinde devam etmektedir. Hükûmet gerçi Enosis aleyhtarı beyanlar biriktiriyor, Dışişleri Bakanlığında temiz tutulmuş dosyalarda, pul koleksiyonu toplar gibi iyi dilekler koleksiyonu yapıyor ama, Kıbrıs'ta işinden, evinden barkından olmuş, hayatı tehlikede binlerce insan somut çözümler beklemektedir. Kıbrıs Yunanlılara ve Yunan milletine karşı çeşitli savaş çeşitleri ileri süren kimi gazete yazarları ve uzmanlar, gerçekleri unutuyorlar. Tıpkı İstiklâl Harbi'nde olduğu gibi bugün, iki milleti birbirine düşüren asıl suçlu emperyalizmdir. İstiklâl Harbinde İngiliz emperyalizmi Yunan ordularını üzerimize saldırtmış, Kıbrıs işinde de önce İngiliz emperyalizmi, arkasından da Amerikan emperyalizmi aynı oyunu başka şartlarda yürütmüştür ve ne yazık ki iki komşu memlekette ve Kıbrıs'ta bu aldatmacaya gelen tutucu devlet adamları bulunmuştur. Tek başına Aybar'ın ve İşçi Partisi'nin doğruları Bursa'da açıklamaları nasıl bir fırtına yaratmıştı, hatırlardadır. Gereken uyarmayı yapmaya çalışan İşçi Partisi ve partililer taşlanmış, suçlanmış, baskılara uğramıştır. Bütün diğer partiler şaşkın siyasî yalpalamalar içinde rotalarını değiştirirken, prensip sahibi genç bir parti, siyasî görüş olgunluğunu ispat etmiştir. İşçi Partisinden başka partiler hâlâ aldanmakta, hem suçlu, hem güçlü emperyalizm ile uğraşmaktansa, konunun can damarını görmedense, ikinci derecede hasımla uğraşmakta, bu yüzden Türkiye sonuç alamamakta, Kıbrıslılara hiçbir ciddî yardım yapılamamaktadır.

İster cunta bir süre daha tutunsun, ister yedek sağcı hükûmet iş başına gelsin, Türk ordusu ayağını ıslatmadan, 6'ncı filonun barajına rastlamadan uğrayacağı son derecede etkili tedbirler vardır. Ya Kıbrıs'ta doğru bir çözüm, ya «go home!...» demeli. ayrıca cuntaya uslu oturmasını öğütleyecek şekilde Yunanistan dışında bulunan vatansever muhalefetle faydalı temaslar kurulmalıdır. Aslına bakılırsa nasıl olsa ilk gerçek seçimde iktidara gelecek Yunanlı ortanın solu ile sosyalist kanat, Türkiye ile birlikte Kıbrıs için sürekli ve doğru çözümler bulabilecek tek siyasî güçtür. Kara gün dostu olarak Türkiye'nin takınacağı tavır, yarın da etkilerini gösterebilir, verimsiz bir enosis yerine, Kıbrıs'ı, Türkiye'yi ve Yunanistan'ı anti-emperyalist bir temel üzerinde birleştiren, politik, ekonomik ve kültürel bir beraberliğin temelleri şimdiden bulunabilir.

Besbelli ki olumlu sonuçlar, Türkiye çapında yürütülecek anti emperyalist kampanyaya bağlı.

Kıbrıslılara karşı kardeşçe duygularımız ve Atatürkçülük nutuklarımız gevezelikten başka bir şey değilse, 50 bıçak gibi bağrımıza saplanmış bulunan emperyalist üslerin sorununu, dünün, bugünün ve yarının sorunu saymak zorundayız. Türk bağımsızlığına bağlı her vatandaş, parti, kurum ve dernek elbirliği ile direnmek ve tutumlarını belirtmek zorundadırlar. Güçbirliğine kaçamaksız katılmanın zamanıdır. Buna yanaşmayanlar, gerçekten Amerikan emperyalizminden yanadırlar. Kıbrıs dramının sürüp gitmesinden, Amerikan ajanlarının Adada hazırladıkları yeni kanlı olaylardan sorumlu olacaklardır.

Abidin DİNO

Teknik Üniversite'nin açılış töreninde Rektör konuşuyor... Gerek Rektör, gerekse öğrenci Liderleri açılış töreninde yurt sorunlarına büyük bir cesaretle eğilmişler ve çözüm yolları göstermişlerdir.

Gençlik Yeni Bir Düzen İstiyor...

◎ Teknik Üniversite'nin açılış töreninde, öğrenci liderleri mevcut düzenin bozukluklarını ortaya koyarak düzenin değiştirilmesi için mücadele edeceklerini açıkladılar.

Üniversitelerin açılış törenlerinde öğrenci liderlerinin yaptıkları konuşmalar, çıkarcı çevrelerde büyük bir panik yaratmış bulunmaktadır. Hatırlanacağı üzere, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin açılış töreninde Öğrenci Birliği Başkanı Cengiz Haksever'in yurt sorunlarına eğilen ve Amerikan emperyalizmini şiddetle eleştiren konuşması, Ortanın Solu fıkracıları da dahil bir çok yazarın ağır saldırılarına uğramıştı. Önceki Cumartesi günü İstanbul Teknik Üniversitesinin açılışında öğrenci birlikleri başkanlarının yaptığı konuşmalar da, çıkarcı çevrelerde büyük tepki yaratmıştır. Meselâ bu çevrelerin sözcüsü Dünya Gazetesi, öğrenci liderlerinin konuşmalarını «bolşeviklik» olarak nitelemiştir.

Oysa, bu konuşmalarda Türkiye'nin sorunları büyük bir cesaretle ve gerçekçilikle ortaya konmakta ve çözüm yolları gösterilmektedir. İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği Başkanı Hasan Yalçın konuşmasında özetle şunları söylemiştir:

«Bugün Türkiye Amerika'nın bir yarı sömürgesi durumundadır. Amerika bir ahtapot misali, soysuz bir kapitalizmin geri bıraktığı toplumlara attığı kollarından birini de ülkemize uzatmıştır. Türkiye'de ahtapotun kolları durumunda bulunan üç zümre vardır: Toprak ağaları, tefeciler, kompradorlar... Emperyalizme kucak açan bu üç zümre geri kalmış ülkelerde oynanan demokrasi oyununun oyuncuları durumundadırlar. Kendi aralarında kurdukları takımlardan birini seçebilme özgürlüğünü halka demokrasi diye yutturmuşlar, halkın her türlü değerini yozlaştırarak onu sömürmüşlerdir. Halk yararına her türlü kıpırtı haince ve faşistçe bastırılmış, halk için yazanlar hapislere atılmış, dünya çapında düşünce adamlarımızı halkın gözünden düşürmek için bütün yollara başvurulmuştur. Bugün petrollerimiz, madenlerimiz, dış ticaretimiz, eğitimimiz, halk eğitimimiz emperyalizmin elinde bulunmaktadır. Emperyalizm bu sömürü düzenini sürdürmek için yerli ortakları ile halkın bilgisi dışında ikili anlaşmalar imzalayarak en son yol olarak kanlı saldırılarına kılıflar hazırlamıştır. Yunanistan'da oynanan oyun bunun en son örneğidir.

Ankara ve İstanbul'daki gökdelenleri göstererek Türkiye kalkınıyor demektedirler. Biz matematikçi insanlarız. Rakamları severiz. Kalkınıyor dedikleri Türkiye'de kişi başına düşen senelik ulusal gelir 220 dolar, bizi ve diğer geri kalmış ülkeleri bir sülük gibi emerek gelişen ve yaşayan Amerika'da ise kişi başına senelik ulusal gelir 2500 doların üstündedir. Her gün bir kordelânın kesildiği geniş inşaat sahası halindeki ülkemizde 1973 yılında bir kişinin günde harcıyabileceği para yalnızca 70 kuruş artmış olacaktır. Bu rakamlar kordelâlı müteahhitlerin plânlarından alınmıştır. Ve uşakların uşaklarının ülkeyi satarken aldıkları komisyon bu rakamları fazla değiştirmemektedir.

Biz bunları neden anlatıyoruz: Çünkü öğrenci sorunlarına eğilirken de düzenle, emperyalizmle burun buruna gelmekteyiz. Çünkü biz, yalnız kendi zümresinin çıkarlarının avukatlığını yapacak, halkın çıkarlarına karşı zümre çıkarları peşinde koşacak hainler değiliz. Bu yıl öğrenci örgütleri olarak öğrencinin genel günlük sorunları ile yakından ilgilenmekle birlikte, kendimizle ilgili konulardan girerek geliştirdiğimiz çalışmalarla emperyalizmin göbeğinde delikler açmağa çalıştık. Bu arada bize karşı olanlar «Siz mesleklerinizde uğraşın, derslerinize çalışın» diye âvazları çıktığınca bağırdılar. Çünkü onların meslekleri soygunculuk, sömürücülüktür ve biz mesleklerimizle uğraşırsak onlar da rahatça kendi mesleklerini yürütebileceklerdir. Ama şunu bilsinler ki, artık Türk genci çarkın nasıl döndüğünü, düzenin nasıl işlediğini bilmekte, kendi kişisel sorunlarının ötesinde gerçek kurtuluşun savaşını vermek için eyleme geçmektedir ve artık onların karşılarında sivil polislerle tahrik ederek mitingler yaptırabilecekleri bir gençlik yoktur.

Söylediklerimizden dolayı bazı çevreler Teknik Üniversite'yi gene dillerine dolayacaklardır. Bu da bizi şaşırtmayacaktır. Çünkü eğer söylediklerimiz onları kızdırmaz, bizi yoketme plânları hazırlamazlarsa, o zaman ilân ve projelerimizi yeniden gözden geçirmeliyiz. Onlar susarlarsa yaptıklarımız, söylediklerimiz işlerine geliyor, demektir. Onların işlerine gelenler ise halkın işine gelmez, bizim işimize gelmez. Onların düşmanlık dereceleri bizim başarı ölçümüz olmalıdır.

Şimdi Türkiye ölçüsünde bir girişimimizi açıklayacağız. Bu, öğrenci örgütleri ve DİSK ile bilim adamlarının katılması sonucu kurduğumuz Türkiye İşçi ve Gençlik Örgütleri Bilimsel Araştırma Merkezi'dir. Bu merkezin amacı, tarihi ve bugünü

SANAT

Anti-Amerikan bir yazar: Asturias

«Asturias'ın eseri, Amerikan şirketlerinin, sefalet içindeki halkını sömürmesinden duyduğu utançla dolup taşan bir eserdir.» Fransız Akademisi üyesi Marcel Brion, 1967 Nobel Edebiyat ödülünü alan Guatemala'lı yazar ve şair Asturias'ın eserleri için böyle diyor ve devam ediyor:

«O, halkının ozanıdır. Halkına baskı yapan diktatörlük rejimlerine karşı çıkmıştır. Lirizmi ülkesinin tabiatının ve kalkının ilham kaynaklarına dayanır.»

Bu sözlerde Asturias'ın ve eserlerinin en önemli özelliklerini bulmak mümkündür. Gerçekten Asturias, üç büyük eserinde (**«Kasırga»**, **«Yeşil Papa»** ve özellikle **«Gözleri Açık Gidenler»** de) Guatemala'yı ekonomik egemenliği altına alan American Fruit Company'yi şiddetle yermekte, sefalet içinde yaşayan Guatemala halkına karşı oynanan oyunların içyüzünü göstermektedir. Kendisini üne kavuşturan ve daha 1952'de «Uluslararası Roman Armağanı» nı alan romanı **«Sayın Başkan»** da, Amerikalılara sırtını dayıyarak Guatemala halkını ezen diktatör Estrada Caberra'yı amansızca yermekte, böyle bir diktatörün ülkesinde nefes almanın bile ne kadar güç olduğunu anlatmaktadır. **«Guatemala Efsaneleri»** ve **«Bir Melez Kadın»** gibi eserlerinde de Maya kültüründen gelen halkının efsanelerini, inançlarını yeni bir biçimde vermektedir. **«Guatemala Efsaneleri»**nin önsözünü yazan Paul Valéry **«Bu efsaneler beni tüm sarhoş etti... büyülü bir iksiri içer gibi oldum.»** demekten kendini alamamıştır.

Austurias, 1967 Nobel Edebiyat Ödülüne tek

bir eseriyle değil, eserlerinin bütünü ile lâyık görülmüştür. Üç yıl üst üste Nobel ödülüne aday gösterilmiş ve nihayet 68. doğum gününde yazara, ilk olarak karısı müjdeyi vermiştir. Bu müjdenin önemi 620 bin Türk lirası tutarındaki bir paranın Asturias'a verilecek oluşunda değildir. Çok sıkıntılı yıllar geçirmesine rağmen Asturias, son on yıldan beri maddî bakımdan iyi durumdadır. Romanları dünyanın bütün büyük dillerine çevrilmiş ve telif hakları Asturias'a her yıl oldukça büyük gelirler sağlamıştır. Üstelik Asturias, geçen yıldan beri Guatemala'nın Paris Büyükelçisidir. Müjdenin önemi, daha önce Asturias'ın eserlerindeki «Çok sert Amerikan aleyhtarlığı» sebebiyle tereddüt geçiren Nobel Komitesinin nihayet kararını vermesinde ve bu karardan sonra Asturias'ın sesinin en küçük ülkelerde bile duyulacak oluşundadır. Şimdiden Asturias'a bütün dünya ülkelerinden telgraflar yağmakta ve Buenos Aires'teki telif hakları temsilcisi dört bir yana cevap yetiştirmeye çalışmaktadır.

MIGUEL ANGEL ASTURIAS (Halkının yazarı...

Miguel Angel Asturias, 1899'da Guatemala'da doğdu. Guatemala'nın San Carlos Üniversitesinde hukuk okudu. 1924'te Paris'e gitti. Sorbonne Üniversitesinde eğitimine devam etti ve oradan mezun oldu. Meslek olarak diplomatlığı seçmesine rağmen ilk eserini (Guatemala Efsaneleri) hazırlamağa başladı. Bu eser 1930'da yayınlandı. Meksika, Arjantin ve Elsalvador'da da diplomat olarak bulundu. Fakat diktatörlere karşı sert bir tutum takınması yüzünden iki defa görevinden ayrılmak ve bir sürgün hayatı yaşamak zorunda kaldı. Fransa'daki ilk sürgünlüğü sırasında, o zamanki Guatemala diktatörü Caberra'yı konu olarak aldığı «El Senore Presidente» Sayın Başkan adlı romanını yazdı (1946). Bu romanla ün yaptı. Asturias, Güney Amerikalı diktatör prototipini çizdiği bu roman için şöyle diyordu:

«Benim romanlarımda daima bir siyasî protesto temi vardır. Sayın Başkan'da çizdiğim tip, bütün Lâtin Amerika diktatörlerinin tipidir. Bu, Hitler'ler, Mussolini'ler gibi reklâm düşkünü olmayan, aksine loşluğu seven, ortalarda görünmeyen bir diktatördür. Halk onu hemen hemen hiç görmez, ama tıpkı tabiat kuvvetleri gibi insafsız varlığını daima üzerinde hisseder... Bu diktatörler elle tutulur hiç bir eser bırakmamışlar, aksine ülkelerini fakirleştirmişler, öksüzleştirmişlerdir. Bu şartlar altında yazara tek bir yol kalıyordu: Muhalefet... Bu yol da onu kaçınılmaz biçimde ya hapse, ya da sürgüne götürüyordu. Ben her iki cezayı da tattım. Hattâ bir ara vatansız kaldım. 1954'ten 1959'a kadar vatansızdım... Böyledir. Lâtin Amerika yalnız folklordan ibaret bir gerçek değildir.»

Sayın Başkan'da görülen diktatör ya da Cumhurbaşkanı aslında Amerikalıların bir kuklasından başka bir şey değildir. Asturias bunu romanın çeşitli pasajlarında belirtir. Diktatör yeniden seçilmesinin bile Amerikalılar elinde olduğunu bilmekte ve bunun için Washington'a yakın bir adamını göndermektedir. Bir pasajda diktatör şöyle konuşur:

«Washington'un bana duyduğu güveni sarsmak için Amerika Birleşik Devletlerini etkilemeye çalışanları düşünüyorum... Yeniden seçilmem tehlikeye girdi; seni bunun için çağırdım. Washington'a gidip bu nefret karanlığının içyüzünü bana etraflı olarak anlatacaksın...»

Asturias, diktatör Caberra zamanında pasaport bile alamamış ve o zaman Guatemala Hukuk Fakültesi Dekanı olan şimdiki başkanın mücadelesi sonunda vatansızlıktan kurtulabilmişti.

Asturias, 1946'dan bugüne ona yakın eser vermesine rağmen bunlardan en önemlisi bir roman trilojisidir: L'Ouragan (Kasırga), Papa Verde (Yeşil Papa), Viento Fuerte (Gözleri Açık Gidenler). Bu trilojide Geo Maker Thomson adında bir Amerikalı, Guetemala'yı sömürenlerin prototipidir. Vicdansız ve amansızdır. Guetemala'lı köylüler kendi toprakları üzerinde yabancılar hesabına en kötü şartlarla çalıştırılır ve ülkenin serveti dışarıya akarken sömürücüler kukla bir başkanla birleşerek baskıyı arttırırlar. «Gözleri Açık Gidenler» de suikastler, ayaklanmalar ve nihayet halkı başarıya götürecek bir silâh olarak grevler anlatılır. Yeşil Papa, sömürücünün adıdır. «Gözleri Açık Gidenler» adı ise bir yerli inanışından gelmektedir: «Hayatta haksızlığa uğramış ölülerin gözleri açık gideceğine, böyle gömülenlerin gözlerinin ancak büyük ceza günündeki mahkemede hesaplar görüldükten sonra kapanacağına inanılır.»

Asturias: **«Bizde romanın politik ve sosyal gelişmeleri içinde halkın hayatını izlemesi normaldir. Edebiyatımız bu yüzden pitoresk olmaktan çıkmış ve yine bu yüzden dünya bize ilgi duymağa başlamıştır.»** demektedir.

Guatemalalı büyük sanatçı, Nâzım Hikmet'le tanıştığını ve sanatına hayran olduğunu belirtmiştir. Aziz Nesin ve Yaşar Kemal de Asturias'ın şahsen tanıdığı Türk sanatçıları olmuşlardır.

---

yarınını belirleyecek unsur ve etkenleriyle (derece derece **tâbi olduğu uluslararası ve ulusal ekonomik kanunlarla) Türkiye gerçeğini, sentezlere imkân verecek çeşitli yanlarıyla çağdaş bilimsel sosyalist teorinin ışığı altında belirli bir analiz metoduna göre araştırarak elde edilecek verileri Türk kamuoyuna sunmaktır. Bu kurum Türk sosyalizminin kurulmasında ve gelişmesinde büyük katkılarda bulunacak, Türk halkı bunun meyvelerini zaman içinde toplayacaktır. Benim burada açıklamam gereken iki nokta var: Birincisi işçi - öğrenci yakınlaşmasıdır. Bu çıkarcı çevreleri çok yadırgatan ve korkutan bir yakınlaşmadır. Çünkü böylece işçiler daha çabuk uyanacak, asırlardır sömürülen emeklerine sahip çıkacaklardır. Bizim de istediğimiz budur. Ve bunun dışında bir amaç tanımıyoruz. Türk Gençliği, Türk halkının kurtuluşunu bu yolda görmelidir.**

Diğer bir nokta sosyalizm sorunudur. Son zamanlarda en yetkili kişilerin «Anayasa sosyalizme kapalıdır» tartışmalarına girdikleri görülmüştür. Halkın yaptığı Anayasanın onun doğal düzeni olan sosyalizme kapalı olamayacağı ortadadır. Bu tartışmaya bir anket sonucunu açıklayarak karşılık vermek istiyorum: İ.T.Ü.T.B. Sekreterliğinin 400 Teknik Üniversiteli arasında yaptığı anketin ilgili sorusunu her 100 kişiden 94'ü «Türkiye sosyalizmle kalkınır» biçiminde yanıtlamıştır!»

Aynı törende konuşan İstanbul Teknik Üniversitesi Teknik Okullar Talebe Birliği Başkanı Taner Çakıroğlu da, Türkiye'nin geri kalmasının nedenlerini açıklayarak gençliğin tutumunun ne olması gerektiğini ortaya koymuştur. Çakıroğlu özetle şöyle demiştir:

«1923 devrimi liderlerinin iktisadi bir devlet, yâni toplum içindeki iktisadi ilişkilerin toplum yararına ve devlet eliyle düzenlendiği bir devlet kurmak yolundaki çabalarına rağmen 1924 Anayasasını yapanlar hâlâ batıdakine benzer burjuva sınıfı yaratarak tamamen aktarma maddelerle yarı ölü ve yapısı bakımından liberal bir Anayasa meydana getirdiler. Oysa bu yasanın yapıldığı sıralarda dünya artık parçalanmıştı. Batıda liberalizm bunalımlarını yaşıyordu. Doğuda sosyalizm devletleşmişti. Türkiye'nin verdiği millî kurtuluş örneğiyle de dünyanın tam sömürge ve yarı sömürgeleri için artık kurtuluş çanları çalacak, yeni Türkiye işte bu parçalanmış dünyada sömürgecilik düzenini kesin olarak reddeden, ona karşı olan siyasi ve iktisadi yönden bağımsız yeni bir devlet tipinin iktisadi ideolojisinin prensiplerini verecekti, kurumlarını getirecekti. Bu yapılamadı.

1930-39 yılları arasındadır ki kalkınma için gerekli temel sanayi tesislerinin ancak devlet eliyle kurulması zorunluluğu kabul edilerek günümüzde dahi ihtiyacın büyük kısmını karşılayan dev tesislerin kurulması plânlı olarak devlet eliyle gerçekleştirildi. 1938 de başlayan II. Dünya Savaşı devlet eliyle kalkınma devrini kapadı.

Savaş yıllarının tek halka dönük hareketi 1941 yılında Köy Enstitülerinin kurulmasıdır.

II. Dünya Savaşının bitiminden günümüze dek geçen sürece 1924'ten sonra denenen ve başarısızlığa uğrayan liberalist ekonomi düzeni her türlü devlet kontrolü dışında uygulandı. Bu dönemin yöneticilerine göre özel şahısların yapacağı yatırımlarla Türkiye dev adımlarla ilerleyecekti. Örnek Amerika'ydı. Sermayeyi özel şahıslara ya devlet ya da yabancı ülkeler verecek, emek yurt içinden karşılanacaktı. Doğal kaynaklar zaten zengindi. Geriye bir teknik bilgi kalıyordu. Başlangıçta bu eksik yabancı uzmanlarla giderilecek, mevcut Üniversiteler geliştirilerek geleceğin ihtiyacı sağlanacaktı. Bu yol topyekûn bir sanayileşme ve kalkınma yerine köylerde toprak, şehirlerde ticaret ağaları ve yabancıların ülkemizdeki çıkarlarını düzenliyen ve gözeten bir avuç kompradoru kalkındırdı. Bunun adına görülmemiş kalkınma dediler. Gerçekten böylesine bir kalkınma, Güney Amerika, Filipinler ve birkaç Ortaçağ ülkesi dışında hiçbir yerde görülmemiştir.

Değerli kardeşlerim, 1960 sonrası gençliği 27 Mayıs ak devriminin meyvası olan 1961 Anayasasının getirdiği şekil özgürlüğü içinde 1839'dan beri sürüp gelen başarısızlıklarının nedenini araştırdı ve buldu. Türkiyeyi bilmeden dış kaynaklardan aktarma kısmi düzeltme çabaları Türkiyeye birşey getirmemişti. Tek kurtuluş yolu topyekûn bir düzen değişikliğindeydi. Gençlik bu gerçeği bütün gücüyle haykırdı.

Mevcut düzenin meyvalarını toplayan ve devlet yönetimini elinde bulunduran bir avuç toprak ve ticaret ağası ve komprador buna karşı çıktı. Gençler dövüldü, sövüldü, zındanlara atıldı, susturulmak için bütün iğrenç yollara başvuruldu.

Düzen, değişmelidir demekle değişmez. Düzen değişikliği için gerekli siyasi çalışmalar, siyasi kurumlarca yapılırken aramıza yeni katılan sizler de haftada 40 saati bulan ve bazen geçen ders ve proje çalışmalarınızın yanında yurt sorunlarına eğilecek ve yeni düzene hazırlık çalışmalarına katılacaksınız.»

İşte çıkarcı çevreleri telâşa düşüren konuşmalar bunlardır ve aslında bu konuşmalar Türkiye için mutlu yarınların habercisidir. Çünkü küçük çıkar hesapları içinde yıpranmamış zinde, gençlik, bilimin verilerine dayanarak Türkiye için çıkar yolu isabetle görmüş ve sosyalist düzeni kurmak için mücadelede karar kılmıştır.

Teknik Üniversitenin yöneticileri ve öğretim üyeleri, gençliğin bu ülkücü mücadelesinde kendilerine, büyük ölçüde yardımcı ve destek olmaktadır. Nitekim aynı açılış töreninde Teknik Üniversite Rektörü **«Üniversitelerimiz topluluğu, serbest düşünceyi kısıtlayan her yönde hareketin karşısındadır ve lâikliğe aykırı, gerici kıpırdamaları önleyici uyarmaları içtenlikle destekler, onların yanında yer alır.»** demiştir.

Türkiyenin ikinci kurtuluş savaşı içerisinde şerefli bir yeri olan İstanbul Teknik Üniversitesinin tutumu her halde diğer Üniversitelerimizi de etkileyecek ve onlar da ergeç bu ölüm - kalım mücadelesinde yerlerini alacaklardır.

BASIN DİYOR Kİ

haftanın karikatürü

— Türkiye ayakkabı birinciliği tertiplendi —

YAZISIZ

Semih Balcıoğlu — TERCÜMAN Gazetesi

Ant'ı sabote ettirenler tehdide başladılar

Tafsilâtını önceki sayıda açıkladığımız ANT'a sabotaj, geçen hafta piyasaya çıkan iki ümmetçi gazete tarafından da doğrulanmış ve daha ileri gidilerek ANT'çılara tehditlerde bulunulmuştur.

Bunlardan biri, dergimizin Tan tesislerinde basılmasını önliyen Bâbıâlide Sabah Gazetesi'nin akıl hocası Necip Fazıl Kısakürek'in yayınladığı Büyük Doğu Dergisi'dir.

Büyük Doğu, son sayısında TAN olayı ile ilgili olarak şunları yazmıştır:

«Aşağıda kapağının ve iç sayfasının klişelerini gördüğünüz «Ant» isimli solcu dergi, bugüne kadar dizilip basıldığı «Tan» matbaasından kovulduğu için kendisine (sabotaj) yapıldığı kanaatinde ve mazlum, mağdur bir hak ve hakikat organı şivesiyle bağırıp çağırmaktadır:

— Amerikan uşakları ümmetçi kapitalistler; yazılı anlaşmamıza rağmen hakkımızı çiğnediler ve kapağında Amerikalılara karşı (Go Homme! - Evine defol!) yazılı son nüshamızdan sonra bizi basmadılar! Gidi, şeriatçi, hilâfetçi, ümmetçi, emperyalizma yardakçısı kapitalistler gidi!

Meselenin aslı şudur:

Öteden beri mazisi, sahibi ve yolu malûm olan «Tan» son günlerde «Bâbıâlide Sabah» gazetesinin sahibi Muammer Topbaş tarafından bütün tesisleriyle kiralanmış ve kendi dâvası emrine alınmıştır. Büyük bir işletme halinde idare edilecek olan bu tesisler, başta «Sabah» gazetesi bulunmak üzere, İslâmi, ahlâki, terbiyevi, milli eserlere tahsis edilecek ve bu suretle şim diye kadar alışmadığı bir dün ya görüşünün âleti vazifesini görmeye başlıyacaktır.

Böyle olunca, bu tesislerin, evvelki haliyle kabul etmekte tereddüt göstermediği aykırı yayınları hemen tasfiye etmekten ve henüz kiralanmış bir eve tatbik edilecek ilk iş olarak, temizlik yapmaktan başka yol ve bu yoldan gayri namuslu hareket olabilir mi?

İşte bu hareketteki fikir ve dâva namusuna dikkat edip «Beni basmamakta haklısın, yoksa dâvana kıymış ve birkaç pul yüzünden samimiliğini kaybetmiş olursun!» diyecekleri yerde, faaliyet sahası kesilmiş mikrop edasıyle mazlumluk rolüne çıkıyor, hak tavrı takınıyor, ve Topbaş'ları Necip Fazıl'ın akıl hocalığı altında iş görmekle ve daha neler ve nelerle kötülemeye kalkıyorlar! Bütün isnadları Topbaş'lar hakkında destanlık bir methiyeden farksızdır.

Basit bir Müslümanın bile takdirinden kaçmıyacak bir vazife olarak, kiraladıkları müesseseden bu gibi necasetleri temizlemekle işe başlamaları, ilk doğru ve faziletli adımlarıdır. Ve bundan böyle onu takip edecek olan adımlardan bir işarettir.

Moskova Lâğımının fareleri, nasıl bilsinler ki, kendilerinin karanlık dediği her yerde nur ve pis gördüğü her noktada temizlik vardır.

Moskof lâğımının iğrenç farelerine tatbik edilecek muamele, onları, çoktan beri müstemlekeleştirdikleri «TAN» Matbaası'ndan atmak değil, büyük bir kapan içinde Marmara'ya sarkıtıp boğmaktır.»

Öte yandan yine Bâbıâlide Sabah Gazetesi yazarlarından birinin yayınladığı İttihad Dergisi de, ilk sayısında Ant'ın anlaşmalara rağmen bastırılmamasını alkışlayarak tehditlerde bulunmuştur:

«— Sabotaj.. Ümmetçiler Bâbıâliye el attı. Sosyalistler susturulmak isteniyor...

A vallahi hayret. Ayol ne zamandan beri komünistler memleketimizde konuşuyormuş da, susturulmuşmuş.. İlâhi hacı bey, Allah sizden ebediyen razı olsun. Hakikaten memlekette komünist varmış ve faaliyetlerinin büyük kolunu siz yaralamışsınız.

Memleketimizin eşrafından tanınmış, hayırsever Müslüman tüccarlardan fabrikatör ve refikimiz Babıâlide Sabah Gazetesi sahibi muhterem Hacı Muammer Topbaş, Sabah'ı Tan matbaasında bastırmak istemiş ve matbaayı kiralamış. Meğer orada eskiden beri aralarında müseccellerin barındığı Ant dergisi basılıyormuş. Hacı bey hemen «Müslüman bir neşriyatın basıldığı bir yer de, onun zıddı ve İslâmiyetin her şeyi ile düşmanı olan muzır bir neşriyat bastırılamaz» demiş. Allah ondan bin defa razı olsun.

Daha dur bakalım, büyüğü geride. Artık isteseniz de, patlasanız da, çatlasanız da bâbıâliye el attık. Rotatifler Kur'an ve imân hakikatlerinin neşrinde çalışacak. Müslüman gazetelerin sayısı daha da artacak; matbaaların, dağıtım şirketlerinin en yenisi, en moderni Müslümanlara hizmet edecek. Tekniğin meşru dairedeki her şeyi, herşeyi İslâmiyete, onun hadimlerine hizmet edecek.

Avucunuzu yalayınız. Ya gelir Müslüman olursunuz, kızıllığı bırakır, bu âziz milletin hizmetine canla, başla girersiniz; ya da çeker Moskova'ya gidersiniz...

İşte böyle, sizi Tan kabul etmez, Güneş kabul etmez. Ha gayret hacı bey. Komünistler bir daha çatlasın, patlasın. Çeksin gitsinler. Aziz vatanımız, aziz milletimizle biz başbaşa kalalım. Kur'an'ımızı okuyalım, neşrine çalışalım.

Son sözümüz yine Hacı Bey'e:

— Bir gaza ettin ki, hoşnud eyledin Peygamberi?...

Bu sonuncu dergi, hazineye ait Güneş Matbaası'nda basılmaktadır. Bildiğiniz gibi, Güneş Matbaası, dergimizin Tan'da bastırılmaması üzerine orada bastırmak için yaptığımız müracaatı «elimizde fazla iş var» gerekçesiyle reddetmiş bulunuyordu. Oysa, iki hafta sonra aynı Güneş Matbaası, ümmetçilerin çıkardığı bu İttihad Dergisi'ni ve yine komünizm düşmanlığı ticareti yapmak üzere yayınlanan Millet Dergisi'ni basmakta hiç tereddüt göstermemiştir.

Evet, ümmetçiler, komünizm tüccarları Bâbıâli'ye artık tamamen el atmışlardır ve her gün nereden geldiği bilinmiyen paralarla pıtrak gibi yeni yeni yayın organları piyasaya çıkmaktadır.

Bâbıâli'de bir karanlık dönem başlamaktadır.

Köpek olunca böyle köpek olmalı

Dinsizin biri bana imzasız bir mektup yazmış. Hayli sövüp sayıyor ve söz arasında «köpek» diyor. Ben de ona derim ki: Köpekten köpeğe fark vardır. Kur'an-ı Kerim'de övülen «Ashab-ı Kehf»e refakat eden «Kıtmir» adlı köpek, o ulu zâtların yanında bulunduğu için dillere destan olmuş, adı unutulmamış, hayırla yâd edilmiştir. Sen bana alelıtlak köpek diyorsun. Halbuki Kıtmir diye tasrih etmeliydin. Ben, kurtuluşu İslâm büyüklerin köpeği; Kıtmir'i olmakta bulmuşum. Bu halimden memnunum. Bu yoldan ayrılmam.

MEHMET ŞEVKET EYGİ
(Bugün — 26.10.1967)

ANT susmayacak

Atatürk'ün izinde dimdik gidenlerin, «Biz soluz» diye açık açık kükreyenlerin birleşip kenetlendiği, fikir ve gönül birliği ettiği ANT Dergisi, gericilerin bir sabotesine uğramıştır.

Devrimlerin, Atatürkçülerin karşısına her fırsatta çıkıveren bu kişiler o büyük ATA'nın ve devrimlerin izinde yürüyenlerden hak ettikleri dersi ergeç göreceklerdir. ANT ve onun ruhundakiler susmayacak, gene savaşacak, gene yaşayacak ve tam bir bağımsızlığa ulaşıncaya kadar tam bir inançla savaşacaktır. Zafer en sonunda muhakkak ki Atatürkçülerin ve idealistlerin olacaktır.

CAHİD ALBAYRAK
(Ateş — 22.10.1967)

Bir iftira ve bir tavsiye!...

TİP adına konuşanlar için «bir tek sosyalizm var»dır. TİP'in görüşü, bütün «öteki sosyalizm»lerin burjuva egemenliğini sürdürmek için girişilmiş oyunlar olduğu merkezindedir. Neymiş bu «tek sosyalizm?» Sosyalist Enternasyonal'inin sosyalizmi değil. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğindeki «sosyalizm.»

METİN TOKER
(Milliyet — 26.10.1967)

ANT'ın notu: TİP'in bir «Türkiye sosyalizmi» kurmak için mücadele ettiği Genel Başkan Aybar tarafından açıklandığı halde damat bey hâlâ TİP'e «Sovyet Sosyalizmi» yani «komünizm» yaftasını yapıştırmağa uğraşmaktadır. Ondan sonra da Ortanın Solu kalemşörleri CHP'nin samimiyetinden şüphe ettiği için ANT'çılara çatmakta ve «kendilerini bu gibi komplekslerden kurtarmalarını» tavsiye etmektedir. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu!

ANT • Haftalık Dergi • Kurucuları: YAŞAR KEMAL, FETHİ NACİ, DOĞAN ÖZGÜDEN • Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN • Bu sayıda Sorumlu Müdür: YAŞAR UÇAR • Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN • İdare yeri: EBUSUUD CADDESİ, TAN HANI, No. 98-302, SİRKECİ - İSTANBUL • Telefon: 27 81 09 • Posta Kutusu: 934 - SİRKECİ - İSTANBUL • Ankara Temsilciliği - Tel: 13 40 30 • Dizgi ve Baskı: VATAN MATBAASI • Taşra Dağıtımı: HÜR DAĞITIM - Cağaloğlu - İstanbul, Tel: 27 38 54 • İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara cad. 34 - İSTANBUL, Tel: 27 39 49 • Abone Şartları: Yıllık 60 Lira, Altı Aylık 30 Lira, Üç Aylık 15 Lira • İlân: Santimi 25 Lira; yayın ilânları yüzde 50 indirimlidir • Tek sütun üzerine 5 Santimlik kutu yayın ilânları 50 Lira'dan kabul edilmektedir.